

STEVEN ERIKSON

měsíční zahrady

PŘÍBĚH Z MALAZSKÉ KNIHY PADLÝCH

Steven Erikson

MĚSÍČNÍ ZAHRADY

Příběh
z malazské Knihy Padlých

TALPRESS

Copyright © 1999 by Steven Erikson
Translation © 2002 Dana Krejčová
Cover design © Robert Čermák

This edition is published by arrangement with Transworld Publishers, a division of The Random House Group Ltd. All rights reserved. This provision is an integral part of this Agreement and the printing of said copyright notice shall be a condition of the right to publish granted herein.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-485-7

Tento román je věnován
I. C. Esslemontovi

Je mnoho příležitostí na světě,
některé je třeba zdolat,
o jiné je třeba se podělit.

PODĚKOVÁNÍ

Ještě nikdy nikdo nenapsal knihu v izolaci. Autor by rád poděkoval těmto lidem za jejich dlouholetou podporu: Clare Thomasové, Bowen, Marku Paxton-MacRaeovi, Davidu Keckovi, Courtney, Ryanovi, Chrisovi a Rickovi, Mireille Theriaceltové, Dennisi Valdronovi, Keithu Addisonovi, Susan, Davidovi a Harriet, Clare a Davidovi Thomasovým, Chrisi Rodellovi, Patricku Carrollovi, Kate Peachové, Petru Knowlsonovi, Rune, Kentovi, Val a dětem, svému neúnavému agentovi Patricku Walschovi a Simonu Taylorovi, který je úžasný vydavatel.

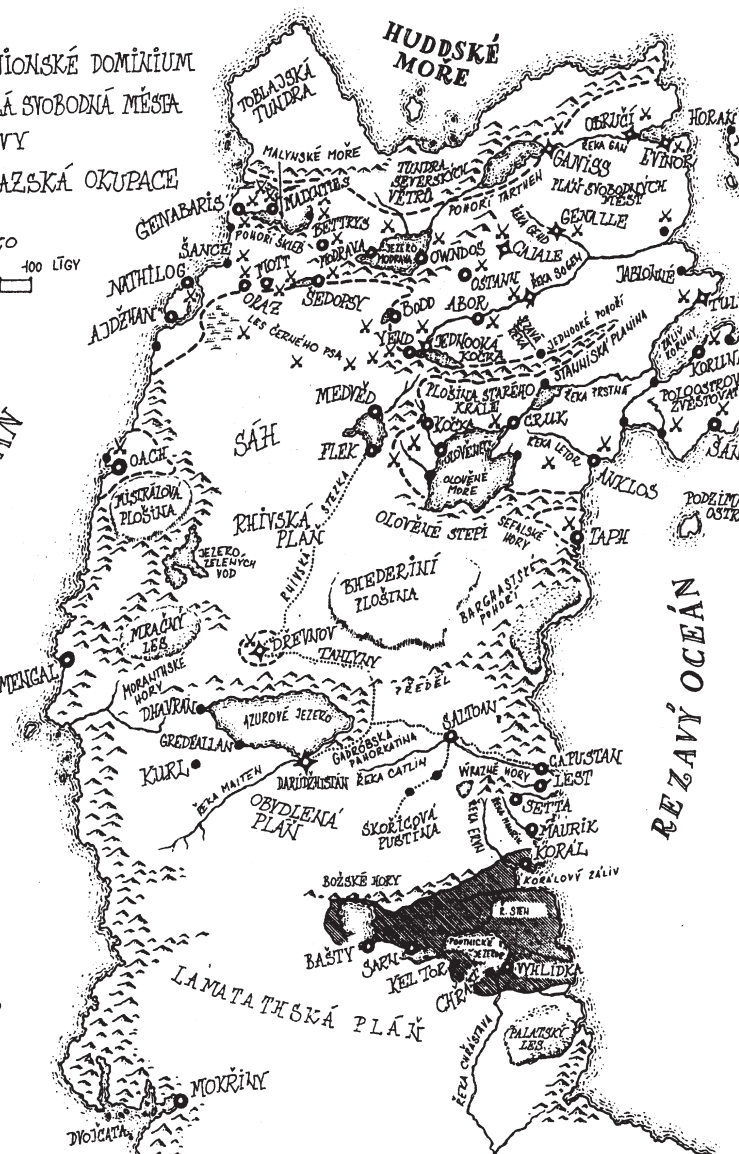
azské tažení ca.1160 spánku Ohn

AZSKÁ OKUPACE

50

+

五

Darűdžhistán

O S O B Y

Malazská říše

Houfec Jednoruk,ho

Besana: kouzelnice kádru, 2. armáda, vykladačka balíčku draků
Pačes: mág kádru, 2. armáda, Tayschrennův nevrlý soupeř
Kalot: mág kádru, 2. armáda, milenec Besany
Toc Mladší: zvěd, 2. armáda, agent Spáru, silně zjizvený během obléhání Dřevnova

Paliči mostů

seržant Whiskeyjack: 9. oddíl, bývalý velitel 2. armády
kaprál Kalam: 9. oddíl, bývalý Spár ze Sedmiměstí
Rychlej Ben: 9. oddíl, mág ze Sedmiměstí
Líto: 9. oddíl, nebezpečný zabiják převlečený za mladé děvče
Křovák: 9. oddíl, sapér
Šumař: 9. oddíl, sapér
Honec: 9. oddíl, barghastský válečník
Klátil: 9. oddíl, léčitel
seržant Jiskra: 7. oddíl
Pazderka: 7. oddíl

Císařské velení

Stabro Ganoes Paran: urozený důstojník v Malazské říši
Dujek Jednoruký: vrchní pěst, Malazská armáda, genabakiské tažení
Tayschrenn: císařovnin velemág
Bellurdan: císařovnin velemág
Tumava: císařovnin velemág, žena

A'Karonys: císařovnin velehmág
Lorn: císařovнина pobočnice
Kabrňák: velitel Spáru
císařovna Laseen: vládkyně Malazské říše

Rod Paranů (Unta)

Tavore: Ganoesova sestra (prostřední dítě)
Felisín: Ganoesova nejmladší sestra
Gamet: rodový gardista a veterán

Za časů císaře

císař Kellanved: zakladatel císařství, zavražděn Laseen
Tanečník: císařův hlavní rádce, zavražděn Laseen
Mrzena: původní jméno Laseen, když velela Spáru
Dassem Ultor: první meč říše, zabit u Y'Ghatan v Sedmiměstí
Toc (Starší): příslušník staré gardy, zmizel během Laseeniných čistek

V Darúdzhistánu

Štamgasti v hostinci U fénixe

Kruppe: falešně skromný muž
Kvítko Berka: mladý zloděj
Rallik Nom: člen cechu asasínů
Murillio: dvořan
Coll: opilec
Meese: štamgast, žena
Irilta: štamgast, žena
Snurfe: hostinský
Sulty: šenkýřka
Chert: nešťastný lotr

T'orrudská kabala

Barúk: velealchymista

Derúdan: kouzelnice Tennes
Mammot: velekněz D'riss a významný učenec, Kvítkův strýc
Traval: zbožný voják kabaly
Tholis: velemág
Parald: velemág

Rada

Turban Orr: mocný konšel a Simtalin milenec
Lim: spojenec Turbana Orra
Simtal: paní Simtalina paláce
Estraysian D'Arle: rival Turbana Orra
Kalista D'Arle: jeho dcera

Cech asasínů

Vorcan: hlava cechu (též známá jako mistra asasínů)
Ocelot: klanový vůdce Rallika Noma
Talo Krafar: asasín z klanu Jurriga Denatteho
Krut z Talientu: agent cechu

Také ve městě

Úhoř: údajný mistr špion
Lamač kruhů: Úhořův agent
Vildrom: člen městské gardy
kapitán Stillis: kapitán stráže, Simtalin palác

Další bráči

Tiste Andii

Anomander Dlouhý vlas: pán Měsíčního Kamene, Syn noci, Rytíř noci
Serrat: Anomanderova zástupkyně
Korlat: noční lovec a Serratina pokrevní příbuzná
Orfantal: noční lovec, žena
Horult: noční lovec

T'lan Imass

Logros: velitel t'lanimasských klanů sloužících Malazské říši
Onos T'oolan: válečník nepatřící k žádnému klanu
Pran Chole: kostěj (šaman) Kron T'lan Imass
Kig Aven: klanový vůdce

Ostatní

Bába: velký krkavec a služebnice Anomandera Dlouhý vlas
Silanah: eleint a společnice Anomandera Dlouhý vlas
Raest: jaghutský tyran
K'rul: Starší bůh, tvůrce stezek
Caladan Chmur: velitel vojsk stojících proti malazským armádám
při severním tažení
Kallor: zástupce velitele Caladana Chmura
princ K'azz D'Avore: velitel Rudé gardy
Jorrik Ostrohrot: důstojník Rudé gardy
Kukla: velemág Rudé gardy
kaprál Modrous: 6. čepel Rudé gardy
Prsťák: 6. čepel Rudé gardy
ohař Baran: ohař stínu
ohař Slepucha: ohař stínu
ohař Geryk: ohař stínu
ohař Křížák: ohař stínu
ohař Šán: ohař stínu
ohař Doan: ohař stínu
ohař Ganrod: ohař stínu
Stínupán/Ammanas: vládce chodby stínu
Kotilion/Špagát: společník Stínupána a patron asasínů
Icarium: stavitel Orloje věků v Darúdzhistánu
Mappo: Icariumův společník
Pannionský věstec: prorok-tyran, vládce Pannionského dominia

*Teď, když už popel vychladl, otevíráme starou knihu.
Na stránkách ztuhlých špínou je zapsán příběh Padlých,
příběh vyčerpané říše, slova, jež nezahřejí. Oheň uhasl,
jeho záře i jiskry života jsou jen vzpomínkami
v chřadnoucích očích – co se mi honí hlavou, jakou barvu mají
mé myšlenky, když otevírám Knihu Padlých
a vdechuji prastarou historii?*

*Naslouchej nyní jejím slovům, jež k tobě putují.
Příběhy tyto jsou i příběhy našimi, co vracejí se stále.
V nás jenom historie znovu ožívá, znovu a znovu,
bez konce; nic víc.*

Jest mrtev císař!
I jeho pravá ruka – tu chladne uťatá!
Hleď, jak stíny zabitých,
propletené, zkrvavené a zmučené,
mizejí z dohledu očí smrtelných...
Od žezla vlády zapuzen,
ze zlatého svícnu světlo slábne,
z krbu kameny tvrdými obloženého
již sedm let se teplo ztrácí...

Císař jest mrtev.
I jeho společník, pouto je přetato.
Však viz, tu poupě pučí –
soumrak padá, stíny se vlní –
hasnoucí září císařství potomky halí.
Slyš jen žalozpěvu druhý hlas,
než slunce zajde, den tento krví zalije
znavenou zem a v očích obsidiánových
sedmkrát pomstou zazvoní...

Volání na stín (I.i. 1-18)
Felisín (nar. 1146)

ύ ν ο υ

Rezavé skvrny jako by na černém, poďobaném povrchu Posměvákovy korouhvičky tvořily mapy krvavých moří. Větrná korouhvička byla sto let stará a čněla na místě jako stará píka, kterou někdo zarazil na vršek hradby pevnosti. Byla ohavná a poničená, původně vytepaná do podoby okřídleného démona se zuby vyceněnými v potměšilém úsměvu, a každý závan větru s ní pootočil za jejích kvílivých protestů.

Rozednilo se a nad Myší Dírou ve městě Malaz stoupaly sloupy kouře. Mlčení korouhvičky ohlásilo, že náhle přestala vát bríza od moře, která překonávala zubatou hradbu Posměvákovy tvrze, aby vzápětí zase ožila, jak přes město dorazil horký dech Myší Díry, plný jisker a kouře, a přehnal se i nad ostrohem.

Ganoes Stabro Paran z rodu Paranů se postavil na špičky, aby viděl přes cimbuří. Píku s její vrtošivou trofejí měl po levici a přímo za ním se zvedala hlavní masa Posměvákovy tvrze. Tato pevnost kdysi chráněla hlavní město císařství, ale teď, po dobytí vnitrozemí, se opět stala jen sídlem pěsti.

Ganoes však starobylé opevnění nad městem znal příliš dobře, aby ho tu ještě něco zajímalo. Dnes zde byl na návštěvě potřetí během tří let. Již dávno prozkoumal nádvoří s nerovnou kamennou dlažbou, starý donjon – nyní byl přestavěný na konírny, kde nahoře sídlili holubi, vlaštovky a netopýři – i citadelu, v níž právě v této chvíli jeho otec jednal s přístavními úředníky o ostrovních vývozních poplatcích. Dokonce i pro příslušníka urozeného rodu byla značná část zboží zapovězena; vždyť taky si citadelu vyvolil za své sídlo zdejší vojenský velitel a v jejích komnatách se vyřizovaly ty záležitosti říše, které se týkaly ostrova.

Ganoes docela zapomněl na Posměvákovu tvrz a pozornost cele upíral na zničené město pod sebou a na pouliční bouře, zuřící v jeho nejchudší čtvrti. Posměvákova tvrz stála na vrcholku útesu. Na Věžičku se pak chodilo po schodech vytesaných do vápencové stěny útesu. Sráz byl vysoký dobře osmdesát sáhů, snad víc, a otlučená hradba tvrze přidávala dalších šest. Myší Díra byla na pevninském konci města, nerovnoměrně se rozlézající chatrče

rozdělené na poloviny blátivou řekou plazící se k přístavu. Jelikož se mezi místem, kde stál Ganoes, a místem bouří rozkládal téměř celý Malaz, bylo těžké zahlédnout nějaké podrobnosti, kromě sloupů černého dýmu.

Bylo poledne, ale díky bleskům a hromovým otřesům magie se zdálo, že je šero.

Za cinkání zbroje se na hradbě vedle Ganoese objevil jeden z vojáků, opřel se rukama v náloketnicích o cimbuří a pochva dlouhého meče se mu otřela o kamení. „Jsi rád, že máš čistou krev, co?“ zeptal se a šedé oči upíral na doutnající město.

Chlapec si vojáka prohlížel. Již znal výstroj všech pluků císařské armády a muž po jeho boku velel třetímu – jednomu z císařových osobních, elitnímu. Na tmavě šedém plášti měl stříbrnou sponu: kamenný most osvětlený rubínovým plamenem. *Palič mostů*.

Posměvákovou tvrzí běžně procházeli vysocí důstojníci a úředníci císařství. Ostrov Malaz zůstával důležitým přístavem, který bylo třeba navštívit. Zvlášť teď, když na jihu začala korelská válka. Ganoes už se s nejedním z nich srazil, tady i v hlavním městě Untě.

„Takže je to pravda?“ zeptal se chlapec odvážně.

„Co jako?“

„První meč císařství, Dassem Ultor. Doslechli jsme se to před odjezdem v hlavním městě. Prý je mrtvý. Je to pravda? Je Dassem mrtvý?“

Muž sebou trhl, zrak dál upíral na Myší Díru. „Taková je válka,“ zamumlal tiše, jako by jeho slova nebyla určena nikomu jinému.

„Ty jsi u třetího. Myslel jsem, že třetí je s ním v Sedmiměstí. U Y’Ghatan –“

„Pro mistra Kápě, ještě pořád hledají jeho tělo v troskách toho všivýho města, a teď ty tady, kupecký synek tři tisíce líg od Sedmiměstí, máš informace, které by mělo znát jenom pár lidí.“ Stále ještě se neotočil. „Neznám tvé zdroje, ale dej na mou radu a nech si to pro sebe.“

Ganoes pokrčil rameny. „Prý zradil nějakého boha.“

Muž se k němu konečně otočil. Tvář měl zjizvenou a na bradě a levé líci něco, co vypadalo jako spálenina. Přese všechno vypadal na velitele dost mladý.

„Pouč se z toho, synku.“

„A z čeho?“

„Každé rozhodnutí, které uděláš, může změnit svět. Nejlepší život je ten, jehož si bohové nevšimnou. Jestli chceš být svobodný, chlapče, zůstaň vskrytu.“

„Já chci být voják. Hrdina.“

„Z toho vyrosteš.“

Korouhvička zaskučela, jak rozmarný závan větru z přístavu vyčistil kouř. Ganoes ucítil hnijící ryby a zápach lidí tlačících se v docích. Za velitelem přišel další Palič. Tenhle měl na zádech rozbité a ohořelé skřipky. Byl šlachovitý, a pokud něco, tak ještě mladší – tedy jen o pár let starší než Ganoes, jemuž bylo dvanáct. Na obličeji a hřbetech rukou měl podivné dolíčky, jako od neštovic, a jeho zbroj byla sbírkou cizí výstroje přehozené přes rozedranou a špinavou uniformu. U boku mu v popraskané dřevěné pochvě visel krátký meč. Opřel se o cimbuří vedle prvního vojáka s nenuceností dlouholeté důvěrnosti.

„Když čarodějové zpanikaří, je to ošklivej smrad,“ prohodil nově příchozí. „Tam dole ztrácejí kontrolu. Na to, aby vykourili pár svíčkových bab, nepotřebovali celý kádr mágů.“

Velitel si povzdechl. „Napadlo mě, že počkám, jestli se nevzpa-matují.“

Voják zavrčel. „Všichni jsou noví, nezkušení. Tohle by mohlo některý nadosmrti poznačit. Kromě toho,“ dodal, „nejeden z těch tam dole poslouchá rozkazy někoho jinýho.“

„Podezření, nic víc.“

„Důkaz je přímo tam,“ podotkl druhý muž. „V Myší Díře.“

„Snad.“

„Jseš moc měkkosrdcatej,“ řekl voják. „Mrzena říká, že je to tvoje největší slabost.“

„S Mrzenou si musí lámat hlavu císař, ne já.“

Odpovědí mu bylo zavrčení. „Možná brzo budem muset všichni.“

Velitel se mlčky otočil a zadíval se na svého druha, který jen pokrčil rameny. „Jenom takovej pocit. Vzala si nový jméno, víš. Laseen.“

„Laseen?“

„Napanský slovo. Znamená to –“

„Já vím, co to znamená.“

„Doufám, že císař taky.“

Ganoes řekl: „Znamená to Pán trůnu.“

Oba vojáci se po něm podívali.

Vítr se znovu změnil a železný démon na svém bidýlku zaúpěl – a byl tu cítit kámen samotné tvrze. „Můj učitel je Napan,“ vysvětlil Ganoes.

Za nimi promluvil další člověk, žena, velitelsky a chladně. „Veliteli.“

Oba vojáci se otočili, ale beze spěchu. Velitel prohodil ke svému společníkovi: „Ta nová setnina dole potřebuje pomoci. Pošli Du-jeka a křídlo a sežeň sapéry, ať uhasí ten požár – nesmíme dopustit, aby shořelo celé město.“

Voják kývl a odkráčel, na ženu se ani nepodíval.

Stála se dvěma osobními strážci u vstupu do hranaté věže citadely. Kouřově modrá pleť prozrazovala, že je Napanka, jinak ale měla jen prostou, prosolenou šedou róbu a vlasy myší barvy přistřižené po vojensku nakrátko. Obličej měla hubený a nevýrazný. Ale z jejích tělesných strážců se Ganoes otrásl. Stáli jí po boku, vysocí, celí v černém, s rukama schovanými v rukávech, tváře jim stínily kápě. Ganoes ještě žádného Spára nikdy neviděl, ale instinktivně poznal, že tito tvorové jsou akolyté kultu. Což znamenalo, že ta žena je...

Velitel řekl: „Je to tvoje šlamastyka, Mrzeno. Zřejmě to budu muset uklidit.“

Ganoese šokovalo, že se ten muž vůbec nebojí – z jeho hlasu zaznívalo téměř opovržení. Ale právě Mrzena vytvořila Spáry a dala jim moc, jíž se dokázal postavit pouze císař.

„Tak se již nejmenuji, veliteli.“

Muž se ošklíbl. „Slyšel jsem. V císařově nepřítomnosti ti tedy muselo narůst sebevědomí. Není jediný, kdo si tě pamatuje jako nicku, jako služku dole ve Staré čtvrti. Mám za to, že vděk se už dávno vypařil.“

Ženin výraz v nejmenším neprozradil, jestli se jí jeho slova dotkla. „Rozkaz byl prostý,“ pravila. „Tví noví důstojníci se zřejmě s úkolem nedokážou vyrovnat.“

„Vymklo se to z rukou,“ odtušil velitel. „Jsou nezkušení –“

„To mě nezajímá,“ odsekla žena. „A ani nejsem příliš zklamaná. I ze ztráty sebeovládání se ti, kdo stojí proti nám, také jistým způsobem poučí.“

„Proti nám? Hrstka čarodějek, co prodává své ubohé nadání – s jakým asi nečestným záměrem? Aby našly hejna koravalů na mělčině v zálivu. Pro mistra Kápě, ženská, to císařství těžko ohrozí.“

„Bez povolení. Vzdorují novým zákonům –“

„Tvým zákonům, Mrzeno. Tohle nebude fungovat, a až se císař vrátí, zruší tvůj zákaz čarování, tím si můžeš být jistá.“

Žena se chladně usmála. „Určitě tě potěší, že Věž ohlásila, že se blíží doprava pro tvé nové rekruty. Nebudeš nám chybět ty ani tví neposední, buřičtí vojáci, veliteli.“

Bez dalšího slova, aniž by se podívala na chlapce stojícího vedle velitele, se otočila a se svými mlčenlivými strážci se vrátila do citadely.

Ganoes a velitel se znovu zadívali na nepokoje v Myší Dře. Plameny již byly vidět, šlehaly skrze kouř.

„Jednou ze mě bude voják,“ zopakoval Ganoes.

Muž zabručel. „Jenom jestli se ti nezadaří nic jiného, synku. Připnout si meč je poslední čin zoufalých lidí. Dej na má slova a najdi si sen, který bude stát za víc.“

Ganoes se zamračil. „Nejsi jako ti vojáci, se kterými jsem mluvil. Ty mluvíš spíš jako můj otec.“

„Ale já nejsem tvůj otec,“ zavrčel muž.

„Svět,“ prohlásil Ganoes, „nepotřebuje dalšího obchodníka s vínem.“

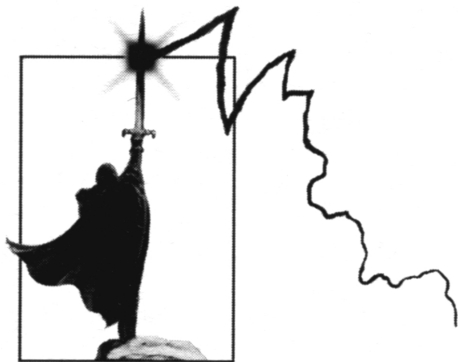
Velitel zamyšleně přimhouřil oči. Otevřel ústa, aby řekl, co bylo nasnadě, ale zase je zavřel.

Ganoes Paran se podíval na hořící čtvrt' a byl sám se sebou spokojen. *Dokonce i chlapec, veliteli, může mít pravdu.*

Posměvákova korouhvička se znovu otočila. Přes hradbu zavál horký kouř a oba je zahalil. Byl z něj cítit zápach hořící látky, ožehlé barvy a kamene a teď také cosi nasládlého. „Začala hořet jatka,“ řekl Ganoes. „Prasata.“

Velitel udělal obličej. Po delší době si povzdechl a opřel se o cimbuří. „Jak říkáš, chlapče, jak říkáš.“

KNIHA PRVNÍ

DŘEVNOV

V osmém roce Svobodná města
v Genabakis uzavřela smlouvy
s několika žoldnéřskými armádami o obraně
proti postupu říše. Přední mezi nimi
byly Rudá garda pod velením
prince Kazze D'Avore (viz Svazek III
& V) a tisteandijské pluky
z Měsíčního Kamene pod velením Caladana
Chmura a dalších.
Síly Malazské říše,
jimž velel vrchní pěst Dujek Jednoruký,
v tom roce tvořily 2., 5. a 6. armáda,
a také moranthské legie.
Při pohledu zpátky bylo možné si všimnout
dvou věcí. Za prvé, Moranthská aliance
z roku 1156 znamenala pro Malazskou říši
zásadní změnu ve vedení války,
která se z krátkodobého hlediska jevila jako
účinná. Druhá věc, stojící za povšimnutí,
bylo zapojení čaromocných
Tiste Andii z Měsíčního Kamene, což znamenalo
začátek kontinentálního Čarodějného ostřelování,
se zničujícími následky.
V roce 1163 spánku Ohnice
skončilo obléhání Dřevnova s legendárním
čarodějným požárem...

Císařská tažení v letech 1158–1194
Svazek IV, Genabakis
Imrygyn Tallobant (nar. 1151)

KAPITOLA JEDNÁ

Prastaré kameny silnice
zvonily železem
černých podkov a bubnů,
když jsem ho viděla kráčet
od moře mezi kopci zalitými červení,
se slunce západem přišel, jeden chlapec
mezi ozvěnou synů a bratrů v řadách
duchů válečných procházel,
kde já v podvečer seděla
na posledním milníku –
jak se nesl, zaznělo jasně, více
znát jsem nemusela na kamenné cestě –
chlapec kráčí,
další voják, další
s čistým srdcem, ještě nezakaleným
do tvrdého železa.

Matčin nářek
Anonym

1161. rok spánku Ohnice
103. rok Malazské říše
7. rok vlády císařovny Laseen

„Pobízet a tahat,“ říkala stařena, „to jsou způsoby císařovny stejně jako bohů.“ Předklonila se a odplivla si, pak si na svrážtelé rty přitiskla špinavý kus látky. „Tři manžele a dva syny jsem do války vypravila.“

Dívce z rybárny se leskly oči, když se dívala, jak kolem kluše zástup vojáků na koních, a babici stojící vedle poslouchala jen na půl ucha. Dívka teď dýchala stejně rychle jako ti nádherní ořové.

Cítila, jak jí hoří tváře, a ruměncem neměl nic společného s hor-
kem. Den se schyloval ke konci, slunce bylo jako rudá šmouha
nad stromy napravo a vánek od moře teď chladil.

„To bylo za císařových časů,“ pokračovala babice. „Kápě opíká
duši toho parchanta na rožni. Ale koukni se na to, holka. Laseen
mrhá kostma těch nejlepších. Cha, taky začala s *jeho*, no ne?“

Rybářka přikývla. Jak se slušelo na neurozené, čekaly na kraj-
nici, stařena se prohýbala pod hrubým pytle s tuříny, dívka měla
na hlavě těžký koš. Stařena si neustále přehazovala pytel z jedno-
ho ramene na druhé. Jelikož je jezdcí vytlačili ze silnice a za nimi
byl hluboký příkop, neměla si kam pytel odložit.

„Mrhá kostma, povídám. Kostma manželů, kostma synů, kost-
ma žen a kostma dcer. Jí je to fuk. Císařství je to fuk.“ Stařena
si odplivla podruhé. „Tři manžele a dva syny, deset tolarů za jed-
noho za rok. Pět krát deset je padesát. Padesát tolarů za rok
je studená společnost, holka. Studená v zimě, studená v posteli.“

Rybářka si otřela prach z čela a bystrýma očima pátrala mezi
vojáky procházejícími kolem. Mladí muži ve vysokých sedlech se
tvářili vážně a hleděli přímo před sebe. Těch pár žen mezi nimi
se drželo ještě vzpřímeněji a tvářilo se jaksi ještě nelítostněji než
muži. Ve světle zapadajícího slunce se přílby rudě třpytily, blýs-
kaly se tak, až z toho dívku rozbolely oči a ona začala vidět
rozmazaně.

„Ty jsi holka z rybárny,“ řekla stařena. „Viděla jsem tě na cestě
a na pobřeží. Viděla jsem tě s tátou na trhu. Chybí mu ruka, co?
Nejspíš další kosti do její sbírky, co?“ Naznačila rukou seknutí
a kývla. „Můj domek je první v uličce. Za ty peníze nakupuju
svíčky. Pět svíček za noc spálím, pět svíček, aby měla stará Rigga
společnost. Je to unavený dům plný unavených věcí a já jsem
jedna z nich, holka. Co máš v tom koši?“

Rybářce pomalu došlo, že otázka patřila jí. Přestala se věnovat
vojákům a usmála se na starou paní. „Promiň,“ řekla, „ti koně
jsou hrozně hluční.“

Rigga zvedla hlas. „Ptala jsem se, co máš v tom koši, holka.“
„Šňůry. Dost na tři sítě. Zítra musíme mít jednu hotovou. Taťka
tu poslední ztratil – něco na hlubině ji sebralo i s celým úlovkem.
Lichvář Ilgrand chce zpátky peníze, co nám půjčil, a zítra musíme
něco nalovit. Něco pořádného.“ Znovu se usmála a opět se po-
dívala na vojáky. „Není to nádhera?“ vydechla.

Rigga se natáhla, popadla děvče za husté černé vlasy a silně škubla.

Dívka vykřikla. Koš se jí na hlavě zvrtil a pak jí sklouzl na rameno. Zoufale se ho snažila zachytit, ale byl příliš těžký a spadl na zem, kde praskl. „Ááá!“ vyjekla dívka a chtěla si kleknout, ale Rigga trhla rukou a otočila jí hlavu k sobě.

„Ty mě poslouchej, holka!“ Rybářce do obličeje zasyčel stařenin nakyslý dech. „Císařství tuhle zemi utiskuje už sto let. Ty ses v něm už narodila. Já ne. Když jsem byla ve tvém věku, Itko Kan byl stát. Měli jsme vlastní vlajku. Byli jsme svobodní, holka.“

Dívce se ze stařenina dechu obracel žaludek. Zavřela oči.

„Zapamatuj si to, dítě, nebo ať tě Lžiplášť navždycky oslepí.“ Stařena začala drmolit monotónním hlasem a dívka náhle ztuhla. *Rigga, vědma Riggalai, svíčková bába, co chytá duše do svíček a spaluje je. Duše pozřené plamenem* – Rižina slova v sobě měla mrazivý tón proroctví. „Zapamatuj si to. Nejsem poslední, kdo k tobě mluví. Ty jsi poslední, kdo mě slyší. A tak jsme spojené, my dvě, a nic to nerozpojí.“

Sevřela prsty dívce ve vlasech. „Císařství za mořem zarazilo nůž do panenské půdy. Krev se teď valí jako příliv a tebe smete, jestli nebudeš opatrná. Vloží ti do ruky meč a dají ti pěkného koně a pošlou tě za moře. Ale tvou duši zahalí stín. Teď poslouchej! A dobře si to pamatuj! Rigga tě zachová, protože jsme spojené, ty a já. Ale víc udělat nemůžu, rozumíš? Pohled na pána zrozeného v temné noci. To jeho ruka tě osvobodí, třebaže on to nebude vědět –“

„Co se děje?“ křikl kdosi.

Rigga se otočila k silnici. Jeden z jezdců zpomalil a vědma pustila rybářčiny vlasy.

Dívka se zapotácěla, a jak couvala, vylomil se z krajnice kámen a ona spadla. Když vzhlédla, jezdec již odjel. Za ním se přihnal další.

„Nech tu krasavici, ty babo,“ zavrčel, a jak projížděl, sklonil se v sedle a rozmáchl se rukou v rukavici pošíité kovovými šupinami. Zasáhl Riggu z boku do hlavy. Rána stařenu otočila a ona upadla.

Rybářka zavřískla, když jí Rigga plnou vahou dopadla na stehna a obličej jí potřísnila krvavá slina. S fňukáním se odsunula po šterku a nohama odstrčila tělo stařeny. Pak se vyškrábala na kolena.

Něco z Rižina proroctví jí uvízlo v hlavě, těžké jako kámen a ukryté před světlem. Zjistila, že z toho, co jí vědma vykládala, si nepamatuje jediné slovo. Natáhla se pro Rižin vlněný šál a pečlivě stařenu přikryla. Rigga měla na hlavě krev, stékala jí za ucho. Další krev měla na vráscité bradě a rtech, oči již nevidoucí.

Rybářka se stáhla, nemohla popadnout dech. Zmateně se rozhlížela. Zástup vojáků projel a nezůstalo po něm nic než prach a vzdalující se dusot kopyt. Rižiny tuřiny se vysypaly z pytle, mezi rozdupanou zeleninou leželo pět lojovic. Dívce se konečně podařilo nabrat dech do plic. Utřela si nos a jala se hledat svůj koš.

„Zapomeň na svíčky,“ zamumlala divným, zastřeným hlasem. „Už jsou pryč, co? Jenom rozházené kosti. Zapomeň na to.“ Dolezla k cívám šňůr, které se vykutálely z prasklého koše, a když promluvila znovu, hlas měla normální, mladý. „Potřebujeme šňůry. Budeme pracovat celou noc a připravíme síť. Taťka čeká. Je u dveří, vyhlíží do uličky, čeká na mě.“

Zarazila se a celá se roztrásla. Slunce již skoro úplně zapadlo. Ze stínů, jež se nyní jako voda rozlévaly po silnici, pronikal na tuto roční dobu nezvyklý chlad.

„Takže to už přichází,“ zachraptěla dívka tiše hlasem, který nebyl její.

Na rameno jí dopadla ruka v měkké rukavičce a ona se přikrčila.

„Jen klid, děvče,“ řekl jakýsi muž. „Je po všem. Už se pro ni nedá nic udělat.“

Rybářka vzhlédla. Skláněl se k ní muž celý v černém, s tváří skrytou ve stínu kápě. „Ale on ji praštil,“ vykládala dívka dětským hlasem. „A musíme s taťkou vázat síť –“

„Tak vstávej,“ řekl muž a rukama s dlouhými prsty ji uchopil v podpaždí. Narovnal se a bez námahy ji zvedl. Nohy v sandálech se jí klimbaly nad zemí, než ji postavil.

Zahlédla druhého muže, menšího, také v černém. Tento stál na silnici a zrak upíral směrem, kterým odjeli vojáci. Promluvil slabým hlasem. „Nebyl to nijak zvláštní život,“ pravil, aniž by se na dívku podíval. „Malé nadání, kde skutečný dar již dávno vyschl. Á, mohla toho zvládnout víc, ale teď už se to nikdy nedozvíme, co?“

Rybářka doklopýtala k Rižinu pytli a sebrala svíčku. Když se narovнала, měla náhle v očích tvrdý výraz a pak plivla na silnici.

Menší muž k ní prudce otočil hlavu. Vypadalo to, že pod kápí je jenom stín.

Dívka couvla. „Byl to dobrý život,“ zašeptala. „Měla ty svíčky, víte. Pět jich bylo. Pět na –“

„Nekromancii,“ přerušil ji ten menší.

Tiše promluvil vyšší muž, jenž stál vedle ní. „Vidím je, dítě. Vím, co mají znamenat.“

Druhý si odfrkl. „Čarodějka, co poskytla útočiště pěti slabým, křehkým duším. Nic velkolepého.“ Naklonil hlavu. „Už je slyším. Volají ji.“

Dívce vyhrkly slzy do očí. Z toho černého kamene v její mysli jako by vyzařovala bolest. Otřela si líce. „Kde jste se tu vzali?“ zeptala se náhle. „Na silnici jsem vás neviděla.“

Muž vedle ní se na šterkové krajnici pootočil. „Z druhé strany,“ odpověděl a bylo znát, že se usmívá. „Čekali jsme jako ty.“

Druhý se zahihňal. „Z druhé strany, to ano.“ Znovu se zadíval za jezdci a zvedl ruce.

Dívka se prudce nadechla, jak se rychle snesla tma. Ozval se hlasitý, trhavý zvuk, pak se temnota rozplynula a rybářka vykulila oči.

Kolem muže na silnici sedělo sedm mohutných ohařů. Oči jim žlutě zářily a všichni se dívali stejným směrem jako muž.

Zaslechla ho, jak syčí: „Nemůžete se dočkat, co? Tak do toho!“

Ohaři potichu vyrazili po silnici.

Jejich pán se otočil a řekl muži vedle dívky: „Laseen něco žere.“ A znovu se zahihňal.

„Musíš všechno pořád komplikovat?“ zeptal se otráveně druhý.

Menší ztuhl. „Už jsou na dohled zástupu.“ Naklonil hlavu. Zepředu se ozvalo říčení koní. Povzdechl si. „Už ses konečně rozhodl, Kotilione?“

Druhý pobaveně zabručel. „To, že jsi použil mé jméno, Ammanasi, znamená, že jsi to právě rozhodl za mě. Teď ji tu těžko můžeme nechat, vid’?“

„Ovšemže můžeme, starý brachu. Jenom nebude dýchat.“

Kotilion se opět podíval na děvče. „Ne,“ řekl tiše, „bude to v pořádku.“

Rybářka se kousala do rtu. Stále s Rižinou svíčkou v ruce couvla a vytřeštěnýma očima se dívala z jednoho na druhého.

„Škoda,“ utrousil Ammanas.

Kotilion zřejmě pod kápí kývl, pak si odkašlal a řekl: „Bude to chtít čas.“

Ammanas odpovídal dost pobaveně. „A máme čas? Skutečná pomsta vyžaduje pomalé, opatrné sledování oběti. Nezapomněl jsi na to, jak nám kdysi ublížila? Laseen už teď stojí zády ke zdi. Bez naší pomoci by mohla padnout. A kde by v tom bylo zadosťučinění?“

Kotilionova odpověď byla chladná a strohá. „Tys císařovnu vždycky podceňoval. Tak jsme se dostali tam, kde jsme teď... Ne.“ Ukázal na rybářku. „Tuhle budeme potřebovat. Laseen vyvolala hněv Měsíčního Kamene a to je tedy rozhodně sršní hnízdo. Načasování je dokonalé.“

Přes řehtání koní se slabě ozýval křik lidí a z toho zvuku dívku bodlo u srdce. Zalétla pohledem k nehybnému tělu stařeny u cesty a pak zpátky k Ammanasovi, který mezitím došel až k ní. Chtěla utéct, ale nohy jí zeslábly, jen se jí bezmocně třáslly. Ammanas si ji zřejmě prohlížel, i když stín pod kápí zůstával neproniknutelný.

„Rybářka?“ zeptal se laskavě.

Kývla.

„Máš jméno?“

„Dost!“ zavrčel Kotilion. „Není to nějaká myš ve tvé tlapě, Ammanasi. Kromě toho jsem si ji vybral, a tak jí vyberu i jméno.“

Ammanas couvl. „Škoda.“

Dívka úpěnlivě zvedla ruce. „Prosím,“ obrátila se na Kotiliona, „nic jsem neudělala! Můj táta je chudák, ale zaplatí vám, co bude moct. Potřebuje mě a ty šňůry – čeká na mě!“ Náhle měla mokré nohy a rychle si sedla na zem. „Nic jsem neudělala!“ Zastyděla se a položila ruce do klína. „Prosím.“

„Už nemůžu nic dělat, dítě,“ prohlásil Kotilion. „Nakonec znáš přece naše jména.“

„Ještě nikdy jsem je neslyšela!“ vykřikla.

Muž si povzdechl. „S tím, co se právě děje na silnici, tě budou vyslyšet. Drsně. A mezi nimi budou ti, co nás znají.“

„Víš, holka,“ připojil se Ammanas a potlačil zahihňání, „my tady nemáme být. Jsou jména a *jména*.“ Otočil se na Kotiliona a řekl hlasem, z něhož čísel mráz: „Musíme to vyřídit i s jejím otcem. Mí ohaři?“

„Ne,“ zarazil ho Kotilion. „Necháme ho naživu.“

„Tak jak?“

„Myslím, že chamtivost bude stačit, jakmile bude po všem.“

Cynicky pokračoval: „Kouzla v tom určitě zvládneš, nebo ne?“

Ammanas se zahihňal. „Střez se stínů, jež dary přinášejí.“

Kotilion se znovu obrátil k dívce a zvedl ruce. Stíny, skrývající jeho tvář, mu náhle splynuly podél těla.

Promluvil Ammanas a rybářka měla dojem, že jeho slova přicházejí z veliké dálky. „Je ideální. Císařovna nikdy nedokáže vystopovat její původ, ani ji to nenapadne.“ Zvedl hlas. „Není to tak špatné, holka, být pěšcem boha.“

„Pobízet a tahat,“ vyhrkla rybářka.

Kotilion její podivná poznámka zarazila, pak pokrčil rameny. Stíny zavířily a obalily dívku. Když se jí dotkly, její mysl zmizela v temnotě. Posledním prchavým pocitem vnímala lojovici v pravé ruce a to, jak jí, když ruku sevřela, protéká lůž mezi prsty.

Kapitán si poposedl v sedle a mrkl na ženu jedoucí po jeho boku. „Uzavřeli jsme silnici po obou stranách, pobočnice. Místní dopravu jsme převedli do vnitrozemí. Zatím se ta zpráva nerozšířila.“ Otřel si pot z čela a zamrkal. V horku mu vlněná čapka pod přílbou rozedřela čelo do krve.

„Něco není v pořádku, kapitáne?“

Zavrtěl hlavou a s přimhouřenýma očima se zadíval na silnici. „Volná přílba. Když jsem ji měl naposledy, měl jsem víc vlasů.“ Císařovna pobočnice neodpověděla.

V dopoledním slunci se prašný bílý povrch silnice oslepivě leskl. Kapitánovi se po těle řinul pot a do kroužkového závěsu vzadu na přílbě se mu nestále chytaly vlasy. Bedra ho bolela už teď. Byla tomu již pěkná řádka let, co naposledy jezdil na koni, a vracelo se mu to pomalu. Pokaždé, když se setkal se sedlem, křuplo mu v kříži.

Už to bylo dávno, co mu něčí titul naposledy narovnal páteř, ale tohle byla císařovna pobočnice, Laseenina osobní služebnice, prodloužení její císařské vůle. Poslední, po čem kapitán toužil, bylo ukazovat, jak je na tom zle, téhle mladé a nebezpečné ženě.

Před nimi se začala silnice stáčet, jak stoupala do dlouhého svahu. Zleva vál slaný vítr a hvízdal mezi pučícími stromy lemuujícími levou stranu silnice. Odpoledne bude vítr horký, jako by foukal přímo z pece, a ponese v sobě pach nánosů bahna kolem

ústí řeky. A sluneční žár přinese ještě něco jiného. Kapitán doufal, že tou dobou bude hezky zpátky v Kan.

Snažil se nemyslet na místo, kam měli namířeno. Nechá to na pobočnici. Za léta služby císařství jich viděl dost, aby věděl, kdy si má všechno nechat pěkně pro sebe. A právě teď byla jedna z těch chvil.

Ozvala se pobočnice. „Jste tady už dlouho, kapitáne?“

„Ano,“ zavrčel.

Žena chvíli čekala, pak se zeptala: „Jak dlouho?“

Zaváhal. „Třináct let, pobočnice.“

„Takže jste bojoval ještě za císaře.“

„Ano.“

„A přežil jste čistky.“

Kapitán po ní loupl okem. Pokud si toho všimla, nedala to najevo a oči dál upírala na silnici. V sedle se zlehka pohupovala a dlouhý meč měla pověšený vysoko pod levou rukou – připravený k jezdecké bitvě. Vlasy měla buď ostříhané nakrátko, nebo stažené pod přílbou. Je docela mrštná, pomyslel si kapitán.

„Skončil jste?“ zeptala se ho. „Ptala jsem se na čistky, které císařovna Laseen nařídila po předčasné smrti svého předchůdce.“

Kapitán zaskřípal zuby a pohnul bradou, aby povytáhl podbradník – neměl čas se oholit a přezka ho dřela. „Nezabili úplně všechny, pobočnice. Lidé z Itko Kan nejsou zvlášť popudliví. Tady nedošlo k žádným nepokojům a hromadným popravám, jaké postihly ostatní části císařství. My jsme tu prostě seděli na zadku a vyčkávali.“

„Soudím,“ pousmála se pobočnice, „že nejste urozeného rodu, kapitáne.“

Zabručel. „Kdybych byl urozený pán, nebyl bych přežil ani tady v Itko Kan. To víme oba. Její rozkazy byly jasné, a dokonce ani kanští kašpaři se neodvážili neuposlechnout císařovnu.“ Zamračil se. „Ne, já začínal od píky, pobočnice.“

„Vaše poslední pověření?“

„Záchlumí.“

Chvíli jeli mlčky a míjeli vojáky rozestavené na silnici. Stromy nalevo ustoupily střapatému vřesu a za ním se rozkládalo moře s bílými vlnkami. Znovu promluvila pobočnice. „Kolik svých stráží jste rozmístil do té oblasti, kterou jste uzavřeli?“

„Jedenáct set,“ odpověděl.

Nato otočila hlavu a pod okrajem přílby přimhouřila oči.

Kapitán si ji prohlížel. „Ta jatka se táhnou půl lígy podél moře, pobočnice, a čtvrt lígy do vnitrozemí.“ Žena mlčela.

Dojeli pod kopec. Tam stálo dvacet vojáků a nahoře čekali další. Všichni se dívali na ně.

„Připravte se, pobočnice.“

Žena se podívala na tváře u silnice. Věděla, že tu budou bojem zakalení muži a ženy, veteráni z obléhání Li Hengu a záchlumských válek na severních planinách. Ale něco jim muselo spadnout do očí, jak je měli zarudlé. Dívali se na ni s touhou, která ji znepokojila, jako by hladověli po odpovědích. Jak projížděla kolem, potlačila nutkání promluvit s nimi, nabídnout jim útěšná slova, na něž by se vzmožila. Nebylo však na ní, aby dávala takové dary, nikdy nebylo. V tom se velmi podobala císařovně.

Za kopcem byl slyšet křik racků a vran, a jak se blížili na hřeben, zesílil až do pronikavého řevu. Pobočnice si nevšímalá vojáků a pobídla koně dál. Kapitán ji následoval. Dojeli na vrcholek a podívali se dolů. Silnice spadala asi pětinu lígy a pak zase stoupala na ostroh.

Zemi pokrývaly tisíce racků a vran. Vyplňovaly jámy a hemžily se mezi nízkým střapatým vřesem a hlodášem. Pod tím převalujícím se černobílým mořem převládala červená barva. Tu a tam byli vidět mrtví koně, spíš už jen obraná žebra, a mezi hašteřícími se ptáky se občas zalesklo železo.

Kapitán zvedl ruce, rozepnul podbradní řemínek, pomalu si sundal přílbu a položil ji na sedlovou hrušku. „Pobočnice...“

„Jmenuji se Lorn,“ prohodila žena tiše.

„Sto sedmdesát pět mužů a žen. Dvě stě deset koní. 19. pluk itkokanské 8. kavalérie.“ Na chvíli se mu stáhlo hrdlo. Podíval se na Lorn. „Mrtví.“ Jeho kůň začal jankovatět, jak zachytil závan větru zezdola. Kapitán prudce škubl za otěže a zvíře se uklidnilo, jen mělo doširoka otevřené nozdry, uši přitisknuté k hlavě a celé se trásl. Hřebec pobočnice se nepohnul. „Všichni měli obnažené zbraně. Všichni bojovali s nepřítelem, který je napadl, ať už to byl kdokoliv. Ale mrtví jsou všichni naši.“

„Zkontroloval jste pláž?“ zeptala se Lorn s pohledem stále upřeným na silnici.

„Žádné stopy po vylodění,“ odvětil kapitán. „Nikde žádné stopy, ani směrem na pevninu, ani směrem na moře. Jsou tu ještě

další mrtví, pobočnice. Sedláci, rolníci, rybáři, poutníci na silnici. Všichni jsou roztrhaní na kusy, všude leží utrhané údy – děti, dobytek, psi.“

Náhle se odmlčel a odvrátil zrak. „Přes čtyři sta mrtvých,“ zachraptěl. „Přesná čísla nemáme.“

„Ovšem.“ V Lornině hlase se neozývalo sebemenší pohnutí. „Žádní svědkové?“

„Žádní.“

Ze zdola k nim přijížděl muž skloněný nad koňův krk, jak cestou přes ta jatka na polekané zvíře mluvil. Ptáci před ním se zvedali s pronikavými protesty a hned si zase sedali.

„Kdo je to?“ zeptala se pobočnice.

Kapitán zavrčel. „Poručík Ganoes Paran. Je u mého oddílu nový. Z Unty.“

Lorn přimhouřila oči a mladíka si prohlížela. Zastavil pod kopcem, aby předal rozkazy pracovním četám, pak se zase předklonil v sedle a podíval se jejich směrem. „Paran. Z rodu Paranů?“

„Ano, zlato v žilách a všechno ostatní.“

„Zavolejte ho sem.“

Kapitán kývl a poručík pobodl koně do slabin. Vzápětí již zastavoval vedle kapitána a salutoval.

Muž i kůň byli od hlavy ke kopytu pokryti krví a kousky masa. Hladově kolem nich bzučely mouchy a vosy. Lorn ve tváři poručíka Parana neviděla nic mladého. Přesto to byl příjemný obličej.

„Zkontroloval jste to na druhé straně, poručíku?“ zeptal se kapitán.

Paran kývl. „Ano, pane. Pod útesem je malá rybářská vesnička. Tak desítky chalup. Všude jsou těla, kromě dvou. Většina bárek je zřejmě u mola, ale je tam jeden prázdný kůl.“

Vložila se do toho Lorn. „Poručíku, popište ty prázdné chalupy.“

Než odpověděl, zahnal vlezlou vosu. „Jedna je nahoře na pláži hned vedle stezky ze silnice. Myslíme si, že patří stařeně, co jsme našli mrtvou u silnice asi půl lígy na jih odsud.“

„Proč?“

„Pobočnice, to, co je v chýši, patřilo nějaké staré bábě. A taky zřejmě hodně pálila svíčky. Vlastně lojovice. Stařena na krajnici měla pytel s tuříny a pár lojovic. Tady je lůž drahý, víte.“

Lorn se zeptala: „Kolikrát jste to bitevní pole projel, poručíku?“

„Stačilo to, abych si zvykl, pobočnice.“ Ošklíbl se.

„A ta druhá prázdná chalupa?“

„Myslíme, že tam žili muž a dívka. Stojí blízko u vody naproti tomu prázdnému kotvicímu kůlu.“

„Po nich není ani stopy?“

„Ne, pobočnice. Samozřejmě pořád ještě nacházíme těla dál od silnice a v polích.“

„Ale na pláži žádná.“

„Ne.“

Pobočnice se zamračila, věděla, že ji oba muži pozorují. „Kapitáne, jaké zbraně zabily vaše vojáky?“

Kapitán zaváhal a pak přenesl zamračený pohled na poručíka. „Prolezl jste to tady dost důkladně, Parane, tak řekněte svůj názor.“

Paranův úsměv byl stísněný. „Ano, pane. Přirozené zbraně.“

Kapitánovi se udělalo špatně od žaludku. Doufal, že se zmýlil.

„Co tím myslíte?“ chtěla vědět Lorn. „Jaké přirozené zbraně?“

„Hlavně zuby. Velmi velké a ostré zuby.“

Kapitán si odkašlal. „V Itko Kan se vlci neobjevili už sto let. V každém případě žádné mrtvoly tady –“

„Pokud to byli vlci,“ řekl Paran a otočil se k údolí, „tak byli velcí jako mezci. Nejsou tu žádné stopy, pobočnice. Ani chloupky.“

„Takže vlci to nebyli,“ poznamenala Lorn.

Paran pokrčil rameny.

Pobočnice se zhluboka nadechla, zadržela dech a pomalu vydechla. „Chci vidět tu rybářskou vesnici.“

Kapitán si chtěl nasadit přílbu, ale pobočnice zavrtěla hlavou. „Poručík Paran mi bude stačit, kapitáne. Radím vám, abyste se zatím osobně ujal velení své gardy. Mrtvé je třeba odklidit co nejrychleji. Je nutné odstranit veškeré stopy po tom masakru.“

„Rozumím, pobočnice,“ řekl kapitán a doufal, že z jeho hlasu není úleva moc slyšet.

Lorn se obrátila k mladému šlechtici. „Nuže, poručíku?“

Paran kývl a mlasknutím pobídl koně.

Jak se před nimi začali rozprchávat ptáci, pobočnice si uvědomila, že kapitánovi závidí. Když byli mrchožrouti pryč, objevil se koberec zbroje, zlámaných kostí a masa. Bylo horko, mrtvoly nafouklé a mrchožraví ptáci přežraní. Viděla tu ležet vojáky, stále

s přílbami, kterým hlavu rozdrtilo něco, co vypadalo jako obrovské a strašlivě silné čelisti. Viděla rozervané osníře, zprohýbané štíty a utrhané končetiny. Na scénu kolem sebe se mohla dívat jen chvíli, pak upřela zrak na mys před nimi. Nedokázala pochopit rozsah vraždění. Její hřebec z nejlepšího chovu Sedmiměstí, válečný oř celá pokolení cvičený k tomu, aby byl zvyklý na krev, odvrhl svou pýchu, přestal si pyšně vykračovat a opatrně si vybíral cestu.

Lorn si uvědomila, že potřebuje rozptýlení. Spokojila se s konverzací. „Poručíku, už jste dostal důstojnický patent?“

„Ne, pobočnice. Čekám, že budu převelen do hlavního města.“

Pobočnice zvedla obočí. „Aha. A jak se vám to podaří?“

Paran přimhouřil oči a mírně se usmál. „Dá se to zařídit.“

„Chápu.“ Lorn se odmlčela. „Šlechtici nepřijímali vojenské patenty zrovna s nadšením a dlouho se drželi při zemi, nezdá se vám?“

„Od prvních dnů císařství. Císař nás nijak nemiloval, zatímco císařovna Laseen se zřejmě zajímá o jiné věci.“

Lorn si mladého muže prohlédla. „Vidím, že rád riskujete, poručíku,“ prohodila. „Pokud vaše troufalost nesahá až k tomu, že byste se snažil rozčlít císařovninu pobočnici. To skutečně tolik věříte v nedotknutelnost své krve?“

„Odkdy je troufalostí říkat pravdu?“

„Vy jste *opravdu* mladý, vidíte?“

To Parana zjevně popíchlo. Na hladce oholené líce mu vystoupil ruměnec. „Pobočnice, posledních sedm hodin jsem se po kolena brodil v potrhaných tělech a prolité krvi. Pral jsem se o mrtvé s vránami a racky – víte, co tu ti ptáci dělají? Přesně? Trhají kusy masa a perou se o ně. Tloustnou na očních bulvách, jazycích, játrech a srdcích. Ve své chamtivosti maso rozhazují kolem sebe...“ Odmlčel se a viditelně se musel ovládnout, než se narovnal v sedle. „Už nejsem mladý, pobočnice. A co se mé troufalosti týče, upřímně řečeno, je mi to jedno. Okolo pravdy se nedá tancovat, ne tady, ne teď, už nikdy ne.“

Dorazili k protějšímu svahu. Nalevo vedla úzká pěšinka k moři. Paran na ni ukázal a pak k ní zamířil.

Lorn ho následovala a chvíli se zamyšleně dívala na poručíkova široká záda, než si začala všímat cesty, po níž se vydali. Stezka byla úzká a vedla po okraji srázu. Nalevo spadal útes ke skaliskům

o šedesát stop níž. Byl odliv, vlny se rozbíjely o útes několik set yardů daleko od břehu. V puklinách a proláklínách v černém skalním podloží se držela voda a na hladině tůňek se matně odrážela obloha.

Projeli zatačkou a před nimi se rozprostírala půlměsíčná pláž. Nad pláží u paty útesu byla široká zatravněná terasa a na ní dřepěl asi tucet chýší.

Pobočnice se zadívala na moře. Bárky se opíraly o písek vedle uvazovacích kůlů. Prostor nad pláží a hranicí přílivu byl prázdný – v dohledu nebyl jediný pták.

Lorn zastavila koně. Parane se po ní po chvíli ohlédl a taky se zastavil. Pozoroval ji, jak si sundává přílbu a roztrásá dlouhé kaštanové vlasy. Měla je zpocené a spleené do pramínek. Poručík k ní dojel s tázavým výrazem v očích.

„Poručíku Parane, mluvil jste dobře.“ Nadechla se slaného vzduchu a pak se mu podívala do očí. „Obávám se, že jmenování do Unty nedostanete. Budete přijímat rozkazy ode mne jako důstojník přidělený k mému štábu.“

Poručík přimhouřil oči. „Co se stalo těm vojákům, pobočnice?“ Neodpověděla hned, zaklonila se v sedle a zadívala se na moře v dálce. „Někdo tu byl,“ řekla. „Čaroděj, velmi mocný. Něco se stalo a někdo se snaží odvést naši pozornost, abychom nezjistili co.“

Parane otevřel pus. „Zabil čtyři sta lidí, jen aby odvrátil pozornost?“

„Pokud by byl ten muž a jeho dcera na rybách, tak by se byli vrátili s přílivem.“

„Ale –“

„Jejich těla nenajdete, poručíku.“

Parane to zmátlo. „Co teď?“

Podívala se na něj a otočila koně. „Vracíme se.“

„To je všechno?“ Zíral za ní, když pobídla koně nahoru do kopce, pak ji dojel. „Počkejte chvílku, pobočnice,“ požádal, když se zařadil vedle ní.

Varovně se na něj podívala.

Parane zakroutil hlavou. „Ne. Jestli jsem teď ve vašem štábu, musím vědět víc o tom, co se děje.“

Znovu si nasadila přílbici a pevně si utáhla podbradní řemínek. Dlouhé vlasy jí v pramíncích visely přes císařskou pláštěnku. „No dobře. Jak jistě víte, poručíku, já nejsem mág –“

„Ne,“ přerušil ji Paran s nepřijemným úsměvem, „vy je jenom honíte a zabíjíte.“

„Už mě nepřerušujte. Jak jsem říkala, já jsem postrach čarodějů. To znamená, poručíku, že i když magii sama neprovozují, mám k ní jistý vztah. Známe se, chcete-li. Zním kouzelnické vzory a způsob, jakým uvažují ti, kteří sami čarují. Měli jsme si myslet, že vraždění bylo důkladné a náhodné. Nebylo to ani jedno, ani druhé. Je tu jistý vzor a my ho musíme objevit.“

Paran pomalu kývl.

„Vaším prvním úkolem, poručíku, bude zajet do tržního města – jakže se jmenuje?“

„Gerrom.“

„Ano, do Gerromu. Budou tuto rybářskou vesnici znát, protože tam se prodával úlovek. Poptáte se tam a zjistíte, jak se jmenovala rybářská rodina, kde byl otec a dcera. Dodáte mi jména a popis. Pokud se budou místní vzpírat, použijte domobranu.“

„Nebudou se vzpírat,“ prohlásil Paran. „Kanéšané spolupracují ochotně.“

Dostali se na vrchol útesu a zastavili se u silnice. Pod nimi se mezi těly kolébaly vozy. Volové bučeli a dupali zkrvavenýma nohama. Vojáci křičeli a nade vším kroužily tisíce ptáků. Z výjevu byla cítit panika. Na druhém konci stál kapitán a přílbu držel za řemínek v ruce.

Pobočnice to vše sledovala tvrdým pohledem. „Kvůli nim doufám,“ řekla, „že máte pravdu, poručíku.“

Když se kapitán díval, jak se oba jezdci blíží, něco mu prozradilo, že jeho klidné dny v Itko Kan jsou sečteny. Přílba mu ztěžkla v ruce. Zadíval se na Parana. Ten studenokrevný všivák to dokázal. *Stovka provázků ho vede na každém kroku k nějakému teplému místčku v nějakém mírumilovném městě.*

Všiml si, že když dojeli na hřeben, Lorn si ho prohlíží. „Kapitáne, mám k vám prosbu.“

Kapitán zavrčel. *Prosbu, to určitě. Císařovna si musí každé ráno prohlédnout střevíce, aby se ujistila, že už v nich není tahle.* „Samozřejmě, pobočnice.“

Žena sesedla, Paran ji následoval. Poručík se tvářil bezvýrazně. Je to nadutost nebo mu pobočnice dodala nějakou látku k přemýšlení.

„Kapitáne,“ začala Lorn, „vím, že v Kanu probíhá verbování. Berete i lidi, kteří nejsou z města?“

„Do vojska? Samozřejmě, spíš je než koho jiného. Lidi z města se musejí vzdát příliš mnoha věcí. Kromě toho se špatné zprávy dozvědí první. Většina rolníků ani neví, že v Genabakis jde všechno z kopce. A spousta těch z města navíc moc kňourá. Můžu vědět proč?“

„Můžete.“ Lorn se zadívala na vojáky čistící silnici. „Potřebuji seznam nových rekrutů. Za poslední dva dny. Zapomeňte na ty, kteří se narodili ve městě, jen ty z venkova. A pouze ženy anebo starce.“

Kapitán znovu zavrčel. „To by měl být krátký seznam, pobočnice.“

„To doufám, kapitáne.“

„Přišla jste na to, co je za tím vším?“

Stále pozorujíc činnost na silnici, řekla: „Nemám tušení.“

Ano, pomyslel si kapitán, a já jsem znovuzrozený císař. „Škoda,“ zamumlal.

„Ach,“ otočila se k němu pobočnice. „Poručík Paran teď patří k mému štábu. Spoléhám na to, že vyřídíte nutné papíry.“

„Jak si přejete, pobočnice. Papírování miluju.“

Tím si vysloužil lehký úsměv, který však hned zmizel. „Poručík Paran odjíždí hned.“

Kapitán se na mladého šlechtice podíval a usmál se. Tím úsměvem řekl vše. Pracovat pro pobočnici bylo jako být žízalou na háčku. Pobočnice byla háčkem a na druhém konci šňůry byla císařovna. Ať se chlapec hezky kroutí.

Paran se na okamžik zatvářil kysele. „Ano, pobočnice.“ Znovu nasedl, zasalutoval a pak odjel po silnici.

Kapitán se za ním díval, jak odjíždí, pak se zeptal: „Ještě něco, pobočnice?“

„Ano.“

Její tón ho přiměl se otočit.

„Ráda bych slyšela názor vojáka na současný vpád šlechty do císařského velení.“

Kapitán na ni upřel zrak. „Není to hezké, pobočnice.“

„Pokračujte.“

Kapitán se rozhovořil.

Verbovali už osm dní a štábní seržant Aragan seděl za stolem, oči měl zarudlé, a kaprál před něj strkal dalšího spratka. Tady v Kan tedy měli štěstí. Lov je nejlepší v tichých vodách, říkala kanská pěst. Tady slyší jenom příběhy. A z příběhů člověku krev neteče. Když je člověk mladý, smrdí prasečím hnojem a je přesvědčený, že na celém zatraceném světě není zbraň, která by mu mohla ublížit, tak se chce stát součástí příběhů.

Stará bába měla pravdu. Jako obvykle. Tihle lidé byli ujařmení tak dlouho, že se jim to vlastně líbilo. No, pomyslel si Aragan, tady začíná vzdělání.

Byl to špatný den, místní kapitán odsupěl se třemi setninami a ani nešpitl o tom, co se děje. A jestli to nestačilo, tak deset minut nato dorazila z Unty Laseenina pobočnice, a aby se sem dostala, použila jednu z těch strašidelných kouzelných chodeb. Třebaže ji nikdy neviděl, už její jméno na horkém, suchém větru stačilo, aby dostal třesavku. Přemožitelka mágů, štír v císařovnině kapse.

Aragan se zamračil na psací stolek a počkal, než si kaprál odkašle. Pak vzhlédl.

Rekrut, stojící před ním, štábního seržanta zastihl nepřipraveného. Aragan otevřel ústa a už se připravoval spustit přísnou tirádu o tom, jak mají ty nedorostlé hnát pryč, až se za nimi bude prášit. Vzápětí však pusu zavřel, aniž se vzmohl na slovo. Kanská pěst své příkazy sdělila zcela jasně: budou-li mít obě ruce a nohy a hlavu na krku, berte je. Genabakiské tažení byla hotová pohroma. Potřebovali čerstvá těla.

Seržant se na dívku usmál. Popisu pěsti odpovídala dokonale. Zatím. „Tak dobrá, holka, chápeš, že se hlásíš k malazským mariňákům, jo?“

Dívka kývla, chladný zrak upírala přímo na Aragana.

Verbíř se zatvářil přísně. *Zatraceně, nemůže jí být víc než dvanáct třináct. Kdyby to byla moje dcera...*

Proč její oči vypadají tak staré? Naposledy viděl něco podobného před Mottským lesem v Genabakis – když se vláčel obdělanou zemí zasaženou pětiletým suchem a dvakrát delší válkou. Tak starý výraz v očích vyvolával hlad či smrt. Zamračil se. „Jak se jmenuješ, děvče?“

„Takže mě berete?“ zeptala se tiše.

Aragan kývl a náhle ho silně rozbolela hlava. „Do týdne dostaneš glejt, pokud nemáš nic proti.“

„Genabakiské tažení,“ odpověděla dívka okamžitě. „Pod velením vrchní pěsti Dujeka Jednorukého. Jednorukého houfec.“

Aragan zamrkal. „Zapíšu si to,“ řekl. „Tvé jméno, vojáku?“

„Líto. Mé jméno je Líto.“

Aragan naškrábal jméno na tabulku. „Odchod, vojáku. Kaprále ti řekne, kam máš jít.“ Vzhlédl, když už byla skoro u dveří. „A umej si to bláto z noh.“ Chvíli pokračoval v psaní, pak se zarazil. Nepršelo už celé týdny. A bláto tady kolem bylo šedozelelé, ne tmavě červené. Odhodil stylus a masíroval si spánky. *No, aspoň ho přestala bolet hlava.*

Gerrom byl půldruhé lígy cesty po Staré kanské silnici do vnitrozemí, předcísarské tržiště, zřídka kdy používané od chvíle, kdy byla za říšské peníze postavena pobřežní silnice. V těchto dnech tu převažovali pěší poutníci, většinou místní sedláci a rybáři se svým zbožím. Po jejich průchodu zůstaly pouze rozmotané a potrhané rance s oděvy, rozbité koše a pošlapaná zelenina. Chromá mula, poslední strážce dohlížející na odpadky vystěhování, postávala opodál po spěnce hluboko v neloupané rýži. Po Paranovi jen loupla okem, když projížděl kolem.

Zbytky nebyly na pohled starší než den, ovoce a listová zelenina teprve začínaly v odpoledním horku hnít.

Jeho kůň šel pomalým krokem a Paran si prohlížel první budovy malého obchodního městečka, které se vynořovaly z prašného oparu. Mezi ošuntělými domky z vepřovic nebylo vidět ani živáčka, žádný pes nezaštěkal výzvu a jedinému vozu v dohledu chybělo kolo. Navíc k zlověstné scéně byl vzduch nehybný, ani pták nezazpíval. Paran uvolnil meč v pochvě.

Když se přiblížil k prvním domům, zastavil koně. Lidé odešli rychle, byl to spíš panický útěk. Přesto nezahlédl žádná těla ani známky násilí, kromě spěchu, po němž tu zůstaly jasné stopy. Zhluboka se nadechl, pomalu vydechl a pak mlasknutím pobídl koně do kroku. Hlavní ulice byla zároveň jedinou ulicí a končila křižovatkou ve tvaru T, za níž stála jediná dvouposchoďová kamenná budova ve městě: policejní strážnice. Plechem pobité okenice byly zavřené, těžké vyztužené dveře také. Paran celou cestu upíral oči na strážnici.

Sesedl před ní, přivázal klisnu k zábradlí a rozhlédl se po ulici. Nikde nic. Vytáhl meč z pochvy a otočil se ke dveřím na strážnici.

Zastavil se, protože zevnitř se ozýval tichý, pravidelný zvuk, příliš tichý, aby ho bylo slyšet z větší dálky, ale když teď stál před velkými dveřmi, slyšel melodické mumlání, z něhož se mu zježily vlasy na hlavě. Napráhl meč a strčil ho pod petlici, zvedl ji a otevřel dveře.

V šeru se cosi hýbalo, k Paranovi se doneslo tiché pleskání a bouchání spolu s odporným zápachem hniјícího masa. Ztěžka dýchal, v ústech měl sucho jako na poušti, a čekal, až se mu přizpůsobí zrak.

Před sebou měl vstupní místnost strážnice, kde bylo plno pohybu, samé děsivé šustění. Místnost byla plná černých holubů, kteří v ledovém tichu vrkali. Všude ležela lidská těla v uniformách, náhodně roztažená na podlaze mezi trusem a černým peřím. Ve vzduchu visel pach potu a smrti, hustý jako mul.

Paran udělal krok dovnitř. Holubi se vrtěli, ale jinak si ho nevšíмали. Žádný nezamířil k otevřeným dveřím.

Ze stínů k němu z napuchlých obličejů vzhlížely oči potažené mázdrou. Paran se zadíval na jednoho vojáka. „Dneska není zrovna nejzdravější,“ zamumlal si, „nosit tyhle uniformy.“

Kouzlem přivolání ptáci držící na posměch noční stráž. Černý humor už mě, tuším, nebaví. Otrásl se a prošel místností. Holubi mu jenom s vrkáním uhýbali z cesty. Dveře do kapitánovy kanceláře byly otevřené dokořán. Škvírami v zavřených okenicích dovnitř pronikalo nejasné světlo. Paran vrátil meč do pochvy a vstoupil. Kapitán ještě seděl na židli a tvář měl naběhlou a plnou modřin v již vybledlých modrozelenošedých odstínech.

Paran ze stolu smetl tmavé peří a prohrabal se svítky. Listy papýru se mu pod rukama rozpadaly, na pohmat byly zetlelé a mastné.

Dokonale odstraněné stopy.

Odvrátil se, rychle prošel ven do hřejivého světla a zavřel za sebou dveře strážnice, stejně jako to nepochybně udělali vesničané.

Temný květ magie bylo něco, co chtěl blíže zkoumat jen málokdo. Měl sklony se šířit.

Paran odvázel klisnu, nasedl a vyjel z opuštěného města. Ani jednou se neohlédl.

Slunce, těžké a nafouklé, sedělo mezi karmínovými šmouhami mračen na obzoru. Paran se snažil udržet oči otevřené. Byl to dlouhý den. *Strašný den*. Okolní krajina, kdysi známá a bezpečná, se změnila v cosi jiného, místo, kde se hýbaly temné proudy čar. Na noc strávenou pod širákem se v nejmenším netěšil.

Jeho kůň se plahočil dál se sklopenou hlavou a oba je pomalu halil soumrak. Řetěz unavených myšlenek Parana nutil, aby hledal smysl v tom, co se od rána událo.

Byl vytržen ze stínu málomluvného kapitána s kyselým obličejem a kanské posádky a viděl, jak se jeho vyhlídky prudce zlepšují. Zástupce pobočnice byl takový vzestup v kariéře, jaký si před týdnem ani neuměl představit. Přes to, jaké si zvolil povolání, udělá takový úspěch na jeho otce a sestry značný dojem, nejspíš budou žasnout. Jako tolik jiných synů a dcer z urozených rodů, i on se již dávno upnul na císařskou vojenskou službu, dychtící po vážnosti a znuděný samolibými a neměnnými postoji šlechtické třídy všeobecně. Paran toužil po nějaké větší výzvě, než bylo řízení lodních nákladů vína či dohlížení na chov koní.

Ani nebyl mezi prvními, kteří se přihlásili, a tudíž snadno postupovali v důstojnickém výcviku a dostávali nejlepší umístěnky. Byla to prostě smůla, že skončil v Kan, kde si posádka složená z veteránů lízala rány skoro šest let. Nezkušeného poručíka si staří mazáci příliš nevážili a urozené krve ještě méně.

Paran měl podezření, že se to od těch jatek na silnici změnilo. Zvládl to lépe než spousta veteránů, k čemuž mu nemálo pomohl jeho kůň ze skvělého chovu. Navíc, aby jim dokázal svůj chladný, odtažitý profesionální přístup, dobrovolně se přihlásil, že povede průzkumný oddíl.

Vedl si dobře, třebaže prohlídka nakonec byla... obtížná. Zatímco lezl mezi těly, někde ve své hlavě slyšel křik. Oči upíral na podrobnosti, nesrovnalosti – tohle tělo bylo zvláště zkroucené, tento mrtvý voják měl na obličejí nevysvětlitelný úsměv – ale nejhorší bylo to, co udělali koním. Kolem nozder a tlam měli zaschlou pěnu – známky děsu – a jejich rány byly hrozné, hluboké a ničivé. Kdysi hrdí ořové byli potřísněni slinami a trusem a vše bylo pokryté lesklým kobercem krve a kousků rudého masa. Kvůli těm koním se málem rozplakal.

Neklidně si poposedl v sedle a dlaně na zdobené hrušce mu zvlhly studeným potem. Po celou dobu se zuby nehty držel svého

odhodlání, ale když se v duchu vrátil k té hrůzné scéně, měl pocit, jako by se něco v jeho duši, co bylo vždy pevné a rozumné, zajíkal, lekalo a ohrožovalo jeho duševní rovnováhu. Lehké opovržení, které dával najevo veteránům ze svého oddílu, již bezmocně klečeli na silnici a nasucho dávali, se mu vrátilo se zvrhlým zabarvením. Na gerromské strážnici ho to zasáhlo jako ozvěna, jako opožděná rána pro již tak zraněnou a ublíženou duši, a teď to přišlo znovu, útočilo to na otupělost, díky níž se stále ještě ovládal.

Paran se s námahou narovnal. Řekl pobočnici, že jeho mládí je pryč. Řekl jí i jiné věci, neohroženě, neuváženě, beze vší opatrnosti, kterou mu vštípil otec, když přišlo na mnoho tváří říše.

Z velké dálky se mu v duchu vynořila stará slova: *žij nenápadně*. Tenkrát to odmítl. A odmítal to stále. Ale pobočnice si ho všimla. Nyní ho poprvé napadlo, jestli cítí pýchu oprávněně. Ten drsný, bojem zocelený velitel, jehož tenkrát před mnoha lety potkal na hradbách Posměvákovy tvrze, by Paranovi opovržlivě plivl pod nohy, kdyby teď stál před ním. Chlapec již nebyl chlapcem, stal se z něj muž. *Měl ses řídit mými slovy, synku. Jen se na sebe podívej teď*.

Klisna se náhle zastavila a zmateně zahrabala kopyty v kolejích vyježděných na silnici. Paran sáhl po zbrani a neklidně se v šeru rozhlížel. Cesta vedla mezi rýžovými políčky a nejbližší chýše rolníků byly až na hřebeni rovnoběžném se silnicí a asi sto kroků od ní. Přesto teď na cestě kdosi stál.

Kolem líně proletěl závan vzduchu a klisna přitiskla uši k hlavě, rozšířila nozdry, jak sebou trhla.

Osoba – podle výšky muž – byla zahalená v zelené, měla plášť s nasazenou kapucí, vybledlou halenu a plátěné kamaše strčené do holínek z nazeleno obarvené kůže. Za tenkým opaskem měla zastrčen dlouhý nůž, zbraň, již si vyvolili válečníci ze Sedmiměstí. Ruce, v odpoledním světle našedlé, se třpytily prsteny. Muž měl prsten na každém prstu nad i pod prvním kloubem a teď zvedl ruku, v níž držel hliněný džbán.

„Žízňiv, poručíku?“ Hlas měl tichý, zvláštěně melodický.

„Chceš mi něco?“ zeptal se Paran a ruku dál držel na jílci dlouhého meče.

Muž se usmál a stáhl si kapuci. Obličej měl protáhlý, pleť světle šedou, oči tmavé a poněkud zešikmené. Vypadal na třicet, třebaže

měl vlasy úplně bílé. „Pobočnice mne o laskavost požádala,“ řekl. „Nemůže se dočkat tvého hlášení. Mám tě doprovodit... co nejrychleji.“ Zakýval džbánem. „Leč nejdříve osvěžení. V kapsách mám schovanou skutečnou hostinu – něco mnohem lepšího, než ti mohou nabídnout ty zastrašené kanské vesnice. Připoj se ke mně zde u cesty. Můžeme se zabavit hovorem a jalovým pozorováním rolníků při jejich nekonečné lopotě. Mé jméno jest Kabrňák.“

„To jméno znám,“ prohodil Paran.

„Nuže, to bys měl,“ opáčil Kabrňák. „Běda, jsem to já. Krev Tiste Andii v mých žilách proudí, bezpochyby hledajíc úniku z obyčejnějšího lidského řečiště. To má ruka vzala život untské královské linii, králi, královně, synům i dcerám.“

„A bratrancům, bratrancům z druhého kolena, třetího –“

„Zničivši tak vsutku veškeré naděje. Taková bylať má povinnost Spára s nepřekonatelnými schopnostmi. Nicméně jsi mi nezodpověděl otázku.“

„Kterou?“

„Žízniv?“

Paran zamračeně sesedl. „Neříkal jsi náhodou, že pobočnice chce, abychom si pospíšili?“

„Však my si pospíšíme, poručíku, jakmile svůj břich naplníme a civilizovaně spolu pohovoříme.“

„Tvá pověst klade civilizovanost někam na konec seznamu tvých schopností, Spáre.“

„Jest to rys mé povahy, jehož nejvíce si cením, než pramálo příležitostí k jeho užití v těchto dnech nalézám, poručíku. Jistě mi věnuješ část svého drahocenného času, když už mám být tvým průvodcem.“

„Ať už sis s pobočnicí dohodl cokoliv, je to jen mezi vámi dvěma,“ prohlásil Paran. „Nic ti nedlužím, Kabrňáku. Kromě nepřátelství.“

Spár si dřep, vyndal z kapes pečlivě zabalené balíčky a pak dvě křišťálové číše. Vyndal zátku ze džbánu. „Staré rány. Slyšel jsem však, že ses vydal po jiné cestě a opustil ty hloupé a pošťuchující se šlechtice.“ Nalil do číší jantarově zbarvené víno. „Nyní jsi jedno tělo s říší, poručíku. Ta ti velí a ty bez otázek posloucháš její vůli. Nejsi než malou částí svalu v tom těle. Nic víc, nic míň. Čas na staré zášti již dávno pominul. Tudíž,“ postavil džbán a podal

Paranovi čiši, „si přijijmež na nový začátek, Ganoesi Parane, poručíku a zástupce pobočnice Lorn.“

Paran zachmuřeně přijal čiši.

Oba se napili.

Kabrňák se usmál a vytáhl hedvábný kapesníček, jímž si osušil rty. „Nebylo to nijak obtížné, že? Smím ti říkat zvoleným jménem?“

„Paran bude stačit. A ty? Jakým titulem se honosí spárský velitel?“

Kabrňák se opět usmál. „Spárům stále velí Laseen. Já jí pomáhám. Tedy jsem též jistým zástupcem. Rozhodně mne smíš oslo-
vovat mým zvoleným jménem. Já nejsem z těch, kdož si po sezná-
mení potrpí na formality.“

Paran se posadil na rozblácenou krajnici. „Takže my jsme se už seznámili, ano?“

„Zajisté.“

„Jak to poznáš?“

„Á, nuže dobrá.“ Kabrňák se jal rozbalovat balíčky. Objevil se sýr, výražkový chleba, ovoce a nějaké bobule. „Já se seznamuji jedním ze dvou způsobů. Ty jsi druhý z nich viděl.“

„A ten první?“

„Za těch okolností, žel, není času na vhodné představování.“

Paran si unaveně rozepnul podbradní řemínek a sundal si přil-
bici. „Chceš vědět, co jsem našel v Gerromu?“ zeptal se a pro-
hrábl si černé vlasy.

Kabrňák pokrčil rameny. „Musím-li.“

„Možná bych měl počkat, až mě přijme pobočnice.“

Spár se usmál. „Začal ses učit, Parane. Vždy opatrně zacházej
s informacemi, jež vlastníš. Slova jsou jako mince – vyplatí se je
shromažďovati.“

„Dokud neumřeš na posteli ze zlata,“ utrousil Paran.

„Hladov? Převelmi nerad jím sám.“

Paran přijal skývu chleba. „Takže byla pobočnice opravdu ne-
trpělivá, nebo tu jsi z nějakého jiného důvodu?“

Spár s úsměvem vstal. „Žel, čas na dvorný hovor skončil. Naše
cesta jest otevřena.“ Otočil se k silnici.

Paran se ohlédl a viděl, jak se na silnici rozevírá opona vzduchu
a ze štěrbin se lije špinavě žluté světlo. *Chodba, tajná čarodějná
stezka.* „Pro mistra Kápě.“ Povzdech si a náhle ho zamrazilo. Ve

světle byla vidět našedlá pěšina lemovaná po obou stranách nízkými valy a překlenutá neproniknutelnou okrově zabarvenou mlhou. Do portálu vletěl závan vzduchu, jako by se nadechl, a jak neviditelné proudění vzduchu zvedalo prašné víry, bylo vidět, že pěšina je z popela.

„Na to si budeš muset zvyknout,“ poznamenal Kabrňák.

Paran uchopil otěže a pověsil přílbu na sedlovou hrušku. „Jdi napřed,“ vyzval Spára.

Ten na něj vrhl oceňující pohled a pak vstoupil do chodby.

Paran jej následoval. Portál se za nimi zavřel a na jeho místě pokračovala do dále pěšina. Itko Kan zmizel a s ním i veškeré stopy života. Svět, do něhož vstoupili, byl pustý, jalový. Ukázalo se, že valy kolem stezky jsou také z popela, který křupal a působil kovovým dojmem.

„Vítej v Císařské chodbě,“ řekl Kabrňák s náznakem posměchu.

„Nádhera.“

„Byla silou vyrvána... tomu, co zde bylo předtím. Bylo někdy dříve dosaženo něčeho podobného? To vědí pouze bohové.“

Vydali se na cestu.

„Mám za to,“ ozval se Paran, „že na tuto chodbu si nečiní nárok žádný z bohů. Tím jste ošálili výběrčí mýta, strážce bran, hlídače neviditelných mostů a všechny ostatní, kteří prý přebývají v chodbách a slouží svým nesmrtelným pánům.“

Kabrňák zabručel. „Představuješ si chodby takto přecpané? No, víra nevědomých je vždy zábavná. Na této cestě, soudím, budeš dobrým společníkem.“

Paran zmlkl. Obzor za hromadami popela byl blízko, okrová obloha tam nejasně splývala s šedočernou zemí. Pod hauberkem Paranovi stékal pot a jeho klisna těžce dýchala.

„Pro případ, že by tě to zajímalo,“ poznamenal Kabrňák po chvíli, „je pobočnice nyní v Untě. Touto chodbou se tam dostaneme – tři sta líc pouze za několik krátkých hodin. Někteří si myslí, že císařství se příliš rozrostlo. Někteří si dokonce myslí, že do vzdálenějších provincií ruka císařovny Laseen nedosáhne. Jak jsi právě zjistil, Parane, něčemu takovému pouze hlupák věřit může.“

Klisna znovu zafrkala.

„Zahanbil jsem tě, že mlčíš? Omlouvám se, poručíku, že jsem tvé nevědomosti se vysmíval –“

„S tím rizikem budeš muset žít,“ prohlásil Paran.
Dalších tisíc kroků mlčení patřilo Kabrňákovi.

Ubíhající čas nebyl znát, protože se tu vůbec neměnilo světlo. Několikrát přišli na místa, kde byly hromady popela rozsypané, jako by tamtudy prolezlo cosi hodně velkého, a široké, klouzavé stopy vedly do šera. Na jednom takovém místě našli tmavou zatvrdlou skvrnu a v prachu ležela oka řetězu jako penízky. Kabrňák místo pozorně obhlédl, zatímco Paran přihlížel zpovzdálí.

Není to tak bezpečná cesta, jak mi tvrdil. Jsou tu cizinci a nejsou zrovna přátelští.

Ani ho nepřekvapilo, když pak Kabrňák zrychlil. Zakrátko dorazili ke kamennému oblouku. Byl postaven zcela nedávno a Paran poznal untský čedič z císařského lomu poblíž hlavního města. Hradby jeho rodového sídla byly ze stejného šedočerného lesklého kamene. Uprostřed oblouku, vysoko nad jejich hlavami, byla vyřezána ruka s drápy, držící křišťálovou kouli: znak Malazské říše.

Za obloukem byla tma.

Paran si odkašlal. „Jsme na místě?“

Kabrňák se k němu otočil. „Na zdvořilost reaguješ nadutostí, poručíku. Zbav se své šlechtické povýšenosti.“

Paran se usmál a pokynul mu. „Jdi dál, průvodce.“

Kabrňák máchl pláštěm, prošel obloukem a zmizel.

Klisna se vzepřela, když ji Paran dovedl blíž k oblouku, a házela hlavou. Snažil se ji uklidnit, ale nedařilo se mu to. Nakonec tedy nasedl a přitáhl otěže, srovnal klisnu a prudce ji pobodl ostruhami. Klisna vyrazila a skočila do prázdnoty.

Vybuchla barevná světla a obklopila je. Kopyta klisny dopadla s chrupnutím a na všechny strany rozhodila něco, co mohl být štěrk. Paran klisnu zastavil a zamrkal, když si uvědomil, kde je. Ocitli se v rozlehlé místnosti, jejíž strop se třpytil tepaným zlatem, na stěnách visely koberce a po stranách stály dvě desítky ozbrojených stráží.

Klisna poplašeně uskočila a strčila do Kabrňáka, jenž se rozplácl na zemi. Kopyta ho minula jen o píd', jak se po něm klisna ohnala. Zakřupal další štěrk – jenže to nebyl štěrk. Paran si uvědomil, že podlahu tvoří mozaika. Kabrňák s kletbou vyskočil, a když se zlobně zamračil na poručíka, v očích mu blýskalo.

Strážní zřejmě uposlechli nějaký nevyslovený rozkaz a pomalu se vrátili na svá místa podél stěn. Paran odvrátil zrak od Kabrňáka. Před sebou měl stupínek, na němž stál trůn z pokroucených kostí. Na trůně seděla císařovna.

V komnatě se rozhostilo ticho, jen klisně pod nohama dál křupaly polodrahokamy. Paran s úšklebkem sesedl a ostražitě pozoroval ženu sedící na trůně.

Laseen se změnila jen málo od té doby, kdy se k ní jedinkrát dostal blíž. Nenosila ozdoby, světlé vlasy měla nakrátko ostříhané, pleť namodralou a nezajímavé rysy. Upírala na něj přimhouřené hnědé oči.

Paran si upravil opasek s mečem, sepjal ruce a hluboko se uklonil. „Císařovno.“

„Vidím,“ pronesla Laseen a slova protahovala, „že ses neřídil radou, kterou ti velitel dal před sedmi lety.“

Paran překvapeně zamrkal.

Císařovna pokračovala. „On se ovšem také neřídil radou, kterou dostal. Ráda bych věděla, který bůh hodil vás dva na to cimbuří – nechala bych mu odsloužit mši za jeho smysl pro humor. Myslel sis, že Císařská chodba končí ve stájích, poručíku?“

„Můj kůň nechtěl projít, císařovno.“

„Měl dobrý důvod.“

Paran se usmál. „Na rozdíl ode mne je z chovu vyhlášeného svou inteligencí. Prosím, přijměte mou pokornou omluvu.“

„Kabrňák tě doprovodí k pobočnici.“ Mávla rukou a jeden ze strážných přišel převzít otěže.

Paran se znovu uklonil a s úsměvem se obrátil na Spára, jenž ho vedl k bočním dveřím.

„Hlupáku!“ vyštěkl, jakmile se za nimi zavřely dveře. Kráčel rychle úzkou chodbou. Paran se s ním nesnažil držet krok, takže Spár na druhém konci, kde začínalo schodiště vedoucí nahoru, musel počkat. Obličej mu ztmavl vzteky. „Co mělo znamenati to cimbuří? Ty ses s ní již setkal – kdy?“

„Jelikož se ti to nenamáhala vysvětlit, mohu se jen řídit jejím příkladem,“ řekl Paran a zadíval se na sedlové schody. „Takže tohle bude Západní věž. Prašná věž –“

„Až nahoře. Pobočnice na tě čeká ve svých komnatách – jiné dveře zde nejsou, tudíž nezabloudíš, jen jdi až nahoru.“

Paran kývl a vydal se do schodů.

Dveře nad schody byly otevřené. Paran na ně zaťukal a vstoupil. Pobočnice seděla na lavici na druhém konci zády k oknu. Okenice byly otevřené a dovnitř proudilo narudlé světlo vycházejícího slunce. Pobočnice se právě oblékala a Paran se rozpačitě zastavil.

„Já si na cudnost moc nepotrpím,“ prohodila pobočnice. „Pojďte dál a zavřete za sebou.“

Paran poslechl. Rozhlédl se kolem sebe. Na stěnách visely vybledlé tapiserie. Kamenné dlaždice na podlaze pokrývaly vypeřechané kožešiny. Nábytek – těch pár kousků – byl starý, v napan-ském stylu, a tudíž prostý.

Pobočnice vstala a natáhla si koženou zbroj. Vlasy se jí v načer-venalém světle leskly. „Vypadáte unaveně, poručíku. Prosím, posadte se.“

Paran si našel židli a vděčně se na ni posadil. „Stopy byly dokonale zahlazeny, pobočnice. Jediní lidé, kteří v Gerromu zůs-tali, už nepromluví.“

Dopnula si poslední přezku. „Pokud tam nepošleme nekro-manta.“

Paran zabručel. „Příběhy o holubech – myslím, že i na tuto možnost bylo pamatováno.“

Podívala se na něj se zdviženým obočím.

„Promiňte, pobočnice. Zdá se, že zvěstovatelé smrti byli... ptáci.“

„A když nahlédneme do očí mrtvých vojáků, neuvidíme nic moc jiného. Holubi, říkáte?“

Paran kývl.

„Zvláštní.“ A odmlčela se.

Chvíli ji pozoroval. „Byl jsem návnada, pobočnice?“

„Ne.“

„A ten Kabrňákův včasný příchod?“

„Jen vhodná příležitost.“

Oba se odmlčeli. Když Paran zavřel oči, zatočila se mu hlava. Neuvědomil si, jak moc je utahaný. Chvíli mu trvalo, než si všiml, že na něj mluví. Otřásl se a narovnal.

Pobočnice stála před ním. „Vyspíte se později, ne teď, poručíku. Informovala jsem vás o vaší budoucnosti. Měl byste tedy dávat pozor. Dokončil jste úkol podle rozkazu. Skutečně jste dokázal, že jste velmi... houževnatý. Navenek jsem s vámi skončila, poru-

číku. Vráťte se k dôstojníckému sboru tady v Untě. Následně budete povyšován a dokončíte svůj oficiální výcvik. Co se vaší služby v Itko Kan týče, nestalo se tam nic neobvyklého, rozumíte?“

„Ano.“

„Dobře.“

„A co se tam tedy skutečně stalo, pobočnice? Přestaneme vyšetřovat? Spokojíme se s tím, že se nikdy nedozvíme, co se tam doopravdy stalo ani proč? Nebo jsem to jenom já, kdo zůstane v nevědomosti?“

„Poručíku, tuto stopu nesmíme sledovat příliš zblízka, ale sledovat ji budeme a pracovat na tom budete hlavně vy. Usoudila jsem – možná mylně – že byste to rád dovedl do konce a byl u toho, až nadejde vhodný čas na pomstu. Zmýlila jsem se? Možná jste již viděl dost a chcete se jen vrátit do normálního života.“

Paran zavřel oči. „Pobočnice, až přijde čas, budu tam.“

Lorn mlčela a on věděl, aniž by musel otevřít oči, že si ho prohlíží a zvažuje. Už ho to ani neznepokojovalo a nezáleželo mu na tom. Sdělil jí své přání, rozhodnutí bylo na ní.

„Budeme postupovat pomalu. Převelení bude vyřízeno za několik dní. Zatím si zajed'te domů na otcovo panství. Odpočívajte.“

Otevřel oči a vstal. Když došel ke dveřím, Lorn znovu promluvila. „Poručíku, doufám, že to, co se stalo v Trůnním sále, se již nebude opakovat.“

„Pochybuji, že podruhé se mi budou tolik smát, pobočnice.“

Když dorazil ke schodům, zaslechl za sebou zakašlání. Bylo těžké si představit, že to mohlo být něco jiného.

Když vedl koně ulicemi Unty, cítil se uvnitř otupělý. Známa místa, hemžení, nekonečné davy, hlasy a změť jazyků, to vše Paranovi připadalo cizí, jaksi pozměněné, tedy ne to, co se dalo, ale způsob, jakým to vnímal. Změnu tedy viděl pouze on, a díky tomu se cítil odtržený, vyvržený.

Přesto bylo město stále stejné, výjevy, které měl před sebou, tu byly vždy, a když se díval, co se kolem něj odehrává, nic se nezměnilo.

Urozená krev měla dar udržovat svět v odstupu, nechat se pozorovat na místě neposkvrněném, nenarušeném obyčejností.
Dar... a prokletí.

Ted' však Paran procházel mezi lidmi bez rodových stráží. Moc krve byla pryč, jeho jedinou ochranou byl stejnokroj, který měl na sobě. Nebyl řemeslník, podomní obchodník ani kupec, ale voják. Zbraň říše, a říše jich měla desítky tisíc.

Prošel Mýtnou branou a vydal se Mramorovou ulicí, kde se objevovala sídla prvních kupců, odsazená od ulice a zpola zakrytá zdmi kolem nádvoří. Zarostlé zahrady přidávaly zářivé barvy k jasně omalovaným zdem, davy se ztenčily a před klenutými branami bylo vidět soukromé stráže. Z rozpáleného vzduchu se vytratil zápach odpadků a hnijícího jídla, díky neviditelným kašnám se trochu ochladilo a na třídu se nesla vůně květin.

Vůně dětství.

Jak vedl koně stále hlouběji do Šlechtické čtvrti, sídla stála dál a dál od sebe. Životní prostor zaplacený historií a starobylými mincemi. Říše se zdánlivě vytrácela, působila vzdáleným, přízemním dojmem. Tady mohly rody vysledovat svůj původ zpět přes sedm století, až ke kmenovým jezdcům, již sem dorazili z východu. V krvi a ohni, jako tomu bylo vždy, si podrobili bratrance Kaněšany, kteří si na pobřeží stavěli vesnice. Od válečníků a jezdců přes chovatele koní k obchodníkům s vínem, pivem a sukнем. Šlechta meče se změnila ve šlechtu nahromaděného zlata, obchodních dohod, jemného manévrování a skryté úplatnosti v pozlacených komnatách a jasně osvětlených chodbách.

Paran si představoval, že získal ozdoby, které uzavřely kruh, vrátil se k meči, z něhož před mnoha staletími vzešla jeho rodina, silná a divoká. A pro tuto volbu ho jeho otec odsoudil.

Došel ke známému bočnímu vchodu, vysokým dveřím v postranní zdi, vedoucím do uličky, jež by v ostatních částech města byla slušně širokou ulicí. Nestála tu žádná stráž, jen tu visela šňůra od zvonce, za níž dvakrát zatahl.

Stál sám v uličce a čekal.

Na druhé straně klapla závora a někdo zaklel, když se dveře otevíraly na vrzajících pantech.

Před Paranem se objevil kdosi jemu naprosto neznámý. Muž byl starý, zjizvený a na sobě měl hodně spravovaný osnír, jenž mu nerovně končil u kolen. Jeho přílba připomínající hrnec byla plná špatně vyklepaných zubů, nicméně dokonale vyleštěná.

Muž si Parana prohlédl od hlavy k patě vodnatýma šedýma očima a pak zavrčel: „Oživlá tapiserie.“

„Co prosím?“

Strážný otevřel dveře dokořán. „Samozřejmě starší, ale rysy jsou stejné. Dobrý umělec, že zachytil postoj, výraz a tak. Vítej doma, Ganoesi.“

Paran provedl klisnu úzkým průchodem mezi dvěma hospodářskými budovami sídla.

„Neznám tě, vojáku,“ poznamenal cestou. „Ale stráže zřejmě pozorně prostudovaly můj portrét. Ta tapiserie teď určitě leží na podlaze na strážnici, co?“

„Něco takového.“

„Jak se jmenuješ?“

„Gamet,“ odpověděl strážný, který zavřel a zamkl branku a vydal se za koněm. „Tvému otci sloužím poslední tři roky.“

„A předtím, Gamete?“

„Na to se neptej.“

Došli na nádvoří. Paran se zastavil a strážného si prohlédl. „Můj otec obvykle řádně prozkoumá minulost těch, které zaměstnává.“

Gamet se zazubil, čímž ukázal dokonalý bílý chrup. „Á, to on se přeptal. A tady jsem. Asi to nebylo nic moc nečestného.“

„Jsi tedy veterán.“

„Převezmu koně, pane.“

Paran mu předal otěže, otočil se a rozhlédl se po dvoře. Vypadal menší, než si pamatoval. Staříčká studna, kterou vyhloubili bezejmenní lidé, již tu žili ještě před Kaněšany, se mohla každou chvíli zbortit v hromadě prachu. Starých otesaných kamenů by se žádný řemeslník nedotkl ze strachu z kletby probuzených duchů. Hluboko pod samotným sídlem byly prostory ze stejných, maltou nespojených kamenů, spousta místností a tunely příliš zprohýbané, pokřivené a nerovné, aby se daly užívat.

Po dvoře přecházeli sem tam sloužící a čeledíni. Paranova příchodu si zatím nikdo nevšiml.

Gamet si odkašlal. „Otec a matka tu nejsou.“

Paran kývl. Na venkovském sídle v Emalau se rodila hříbata.

„Ale sestry ano,“ pokračoval Gamet. „Zařídím, aby ti pokojské vyvětraly komnatu.“

„Takže všechno zůstalo při starém?“

Gamet se znovu zakřenil. „No, tak aby odnesly přebytečný nábytek a sudy. Skladovací prostory jsou vzácné, však víš...“

„Jako vždycky.“ Paran si povzdechl a bez dalšího slova se vydal do domu.

Když Paran zamířil k dlouhému jídelnímu stolu, jeho kroky se jasně rozléhaly hodovní síní. Svým příchodem vyplašil kočky, které se okamžitě rozprchly. Rozepnul si cestovní plášť, hodil ho přes opěradlo židle, posadil se na lavici u zdi a opřel se o deštění. Zavřel oči.

Uběhlo několik minut, pak se ozval ženský hlas. „Myslela jsem, že jsi v Itko Kan.“

Otevřel oči. V čele stolu stála jeho sestra Tavore, o rok mladší než on, a ruku měla položenou na opěradle otcovy židle. Jako obvykle na sobě měla obyčejný šat, její obličej protínaly bezkrevné čáry a narezlé vlasy měla kratší, než nosívala dřív. Byla vyšší, než když ji viděl naposledy, skoro tak vysoká jako on, už to nebylo neohrabané dítě. Z jejího výrazu nevyčetl nic, zatímco si ho prohlížela.

„Převeleli mě,“ řekl.

„Sem? To bychom se doslechli.“

Aha, ano, to byste se doslechli, co? Všechno to zlomyslné klevětní mezi propojenými rodinami.

„Neplánovaně,“ přiznal, „ale přesto jsem tady. Ale v Untě nezůstanu. Jsem tu jen na pár dní.“

„Povýšili tě?“

Usmál se. „Je už investice připravená nést ovoce? Jakkoliv neochotně, pořád musíme myslet na případný vliv, že ano?“

„Vedení této rodiny už nepatří k tvým povinnostem, bratře.“

„Á, takže teď je to na tobě? Otec se vzdal každodenních úkolů?“

„Postupně se jich vzdává. Zdraví už mu neslouží. Kdyby ses byl zeptal, i v Itko Kan...“

Povzdechl si. „Pořád se snažíš odčinit, co jsem udělal, Tavore? Bereš na sebe břímě mých nedostatků? Jestli si vzpomínáš, neodcházel jsem odsud zrovna po koberci z růží. V každém případě jsem vždycky předpokládal, že záležitosti domu přejdou do schopných rukou...“

Přimhouřila světlé oči, ale pýcha jí zabránila položit otázku, jež byla nasnadě.

Paran se zeptal. „A jak se má Felisín?“

„Studuje. Ještě neví, že jsi tu. Velmi ji to potěší, ale pak ji zdrtí, že tu jsi jen na tak krátkou dobu.“

„Takže teď je tvým soupeřem ona, Tavore?“

Žena si odfrkla a otočila se. „Felisín? Ta je pro tento svět příliš měkká, bratře. Myslím, že pro každý svět. Nezměnila se. Ráda tě uvidí.“

Díval se za ní, jak škrobeně opouští síň.

Byl cítit potem – svým i koňským – a špínou a ještě něčím...
Starou krví a starým strachem. Rozhlédl se kolem sebe. *Je to tu mnohem menší, než se pamatuji.*

KAPITOLA DVĚ

S příchodem Moranthů
se příliv obrátil.
A jako lodě v přístavu,
tak císařské moře smetlo
Svobodná města.
Válka již dvanácte roků trvala,
a přišel rok, kdy Měsíc rozbil se,
z něj náhle kus oddělil se,
a kamení déšť
a hrozba černokřídla.
Dvě měst vytrvalo v boji
s malazským útokem.
Jedno pevné bylo, prapory pyšně vlály
pod mocnými noci křídly.
Druhé rozdělené –
– bez ochrany vojsk,
spojenců zbavené –
To silné město první padlo.

Volání na stín

Felisín (nar. 1146)

1163. rok spánku Ohnice (o dva roky později)

105. rok Malazské říše

9. rok vlády císařovny Laseen

Sinavým kouřem kroužili krkavci a jejich volání tvořilo pronikavý sbor nad křikem raněných a umírajících vojáků. V oparu nehybně visel zápach spáleného masa.

Na třetím kopci nad padlým městem Dřevnovem stála Besana. Byla sama. Kolem kouzelnice ležely hromady zkroucených a oho-

řelých kusů zbroje – chrániče holení, kyrsy, přílby a zbraně. Před hodinou tuto zbroj nosili muži a ženy, po nich tu však nyní nebylo ani stopy. Ticho v těch prázdných skořápkách znělo Besaně jako žalozpěv.

Ruce měla zkřížené na prsou. Vínový plášť se stříbrným emblémem, značícím její příslušnost ke kádru mágů 2. armády, jenž jí visel na ramenou, byl špinavý a ohořelý. V oválném obličejí, z něhož obvykle vyzařoval výraz nevinného veselí, měla vryté hluboké vrásky, díky čemuž byly její normálně kulaté líce bledé a povislé.

Kolem sice bylo plno pachů a zvuků, ona však naslouchala hlubšímu tichu. Jistým způsobem vycházelo z opuštěné zbroje kolem ní, a tato prázdnota byla sama o sobě obviněním. Byl tu však ještě další zdroj ticha. Kouzla, jež tu byla dnes vypuštěna, stačila, aby roztřepila látku mezi světy. To, co přebývalo tam, v chodbách chaosu, bylo blízko. Besana měla pocit, že stačí natáhnout ruku a dotkne se toho.

Myslela si, že už vyčerpala všechny pocity, že je pohltily hrůzy, jimiž právě prošla, když se však zadívala na těsné řady legie Černých Moranthů, pochodujících do města, z očí s těžkými víčky jí vyšlehla mrazivá nenávist.

Spojenci. Vyžádali si svou hodinu krve. Až ta hodina uplyne, obyvatelů Dřevnova, kteří přežili, bude o pár desítek tisíc méně. Vážky odplaty v dlouhé a krvavé minulosti sousedících národů se teď vyrovnají. Mečem. Šedenul, smiluj se, copak to už nestačí?

Ve městě zuřila desítka požárů. Obléhání skončilo po třech dlouhých letech. Besana však věděla, že přijde něco horšího. Così se skrývalo a číhalo v tichu. A tak ona čekala též. Mrtví z dnešního dne si od ní zasloužili alespoň tolik – koneckonců zklamala ve všech věcech, na nichž záleželo.

Pláň pod ní pokrývala těla malazských vojáků jako pokrčený koberec mrtvých. Tu a tam trčely končetiny a na nich hřadovali krkavci jako mocipáni. Vojáci, kteří to vraždění přežili, omámeně přecházeli mezi těly, hledající své padlé druhy. Besana je nešťastně sledovala pohledem.

„Přicházejí,“ ozval se hlas nalevo od ní. Pomalu se otočila. Na ohořelé zbroji ležel čaroděj Pačes a na jeho vyholené lebce se odrážela šerá obloha. Kouzelná vlna ho zničila od pasu dolů. Z hrudního koše mu vylézaly narůžovělé, zablácené vnitřnosti

pokryté zasychajícími tělními tekutinami. Slabý polostín magie prozrazoval jeho úsilí zůstat naživu.

„Myslela jsem, že jsi mrtvý,“ poznamenala Besana.

„Dneska mám štěstí.“

„Nevypadáš tak.“

Pačes zavrčel a ze srdce mu vytryskl proud husté tmavé krve.

„Přicházejí,“ řekl. „Už je vidíš?“

Besana obrátila pozornost na svah a přimhouřila světlé oči.

Blížili se čtyři vojáci. „Kdo je to?“

Čaroděj neodpověděl.

Besana se znovu otočila k němu a zjistila, že na ni upírá tvrdý pohled, jaký mívají umírající v posledních chvílích života. „Myslela jsem, že jsi chytil magickou vlnu do břicha, ne? No, asi je i tohle způsob, jak odejít z tohoto světa.“

Jeho odpověď ji překvapila. „Ta tvrdá fasáda ti neseď, Sano. Nikdy ti neseďla.“ Zamračil se a rychle mrkal. Besana usoudila, že se snaží zahnat tmu. „Vždycky je tu riziko, že víš příliš. Buď ráda, že jsem tě ušetřil.“ Usmál se a odhalil zakrvácené zuby. „Mysli na něco hezkého. Tělo je pomíjivé.“

Pozorně se na něj dívala, udivila ji jeho náhlá... *lidskost*. Umírání mu možná zarazilo ty jeho obvyklé hrátky, předstírání živého tance. Možná jenom nebyla připravená na to, že se nakonec ukáže, že i v Pačesovi se skrývá smrtelný člověk. Besana přestala tisknout ruce k hrudi a roztřeseně si povzdechla. „Máš pravdu. Teď není čas na předstírání, co? Nikdy jsem tě neměla ráda, Pačese, ale nikdy jsem nepochybovala o tvé odvaze – a nikdy nebudu.“ Kriticky si ho prohlížela a v duchu žasla, že před tou strašlivou ránou ani neuhýbá pohledem. „Myslím, že ani Tayschrenn by tě svým uměním nedokázal zachránit.“

V očích se mu mihlo cosi lstivého a on se bolestně zasmál. „Má milá,“ vydechl, „tvá naivita mě nikdy nepřestane okouzlovat.“

„Jistě,“ odsekla, jak ji popíchlo, že mu skočila na ty jeho duchaplnosti. „Ještě si ze mě utahuj, čistě kvůli starým časům.“

„Špatně jsi pochopila –“

„Jsi si tak jistý? Říkáš, že to ještě neskončilo. Nenávidíš vele-mága natolik, abys dokázal vyklouznout ze spárů mistra Kápě, je to tak? Pomsta až za hrob?“

„Už mě přece musíš znát. Vždycky mám připravená zadní vrátka.“

„Nemůžeš se ani plazit. Jak se z toho chceš dostat?“

Čaroděj si olízl rozpraskané rty. „Je to součást dohody,“ přiznal tiše. „Ta vrátka přijdou za mnou. Právě přicházejí.“

Zamrazilo ji a za sebou zaslechla vrzání zbroje a cinkání železa. Ten zvuk byl jako studený vítr. Když se otočila, na kopci se objevila čtveřice vojáků. Tři muži a jedna žena, zablácení a zkrvavení, s obličejí bílými jako plátno. Pozornost kouzelnice přitáhla žena, držící se vzadu, jako by ji přizvali víceméně náhodou. Dívka byla mladá a hezká jako rampouch a vypadalo to, že na dotek bude stejně hřejivá. *Něco tu není v pořádku. Měj se na pozoru.*

Muž v čele – podle torques na paži seržant – přistoupil k Besaně. Tmavošedýma očima, zasazenýma ve vrásčité, únavou poznačené tváři, si ji lhostejně prohlédl. „Tahle?“ zeptal se obraceje se k vysokému, hubenému muži s černou pletí, jenž došel za ním.

Černoch zavrtěl hlavou. „Ne, ten, koho chceme, je támhle,“ řekl. Ačkoliv mluvil malazsky, jeho drsný přízvuk patřil Sedmi-městí.

Třetí a poslední muž, také černý, proklouzl zleva kolem seržanta a přes svůj značný objem jako by se při chůzi vznášel. Oči upíral na Pačesa. Besana se jeho nezájmem cítila poněkud znevážená. Když prošel kolem ní, napadlo ji jedno dvě vhodně zvolená slova, ale náhle jí to připadalo jako příliš velká námaha.

„No,“ obrátila se na seržanta, „jestli jste pohřební četa, přišli jste předčasně. Ještě není mrtvý. Ovšem,“ pokračovala, „vy nejste pohřební četa. Pačes uzavřel nějakou dohodu – myslí si, že dokáže přežít s polovinou těla.“

Seržant stiskl rty pod prošedivělým hrubým plnovousem. „Kam tím míříš, čarodějko?“

Černoch vedle něj se ohlédl na dívku stojící opodál. Zachvěl se, ale v hubené tváři se mu neobjevil žádný výraz, když se otočil zpátky k Besaně a tajuplně pokrčil rameny, než pokračoval dál.

Besana se mimoděk otřásla, když jí na smysly zaútočila energie. Zprudka se nadechla. *Je to mág.* Muž se připojil ke svému družovi, jenž stál u Pačesa a snažil se pohledem proniknout pod bláto a krev na jeho stejnokroji, a Besana se vydala za ním. „Kdo vy vlastně jste?“

„Devátá četa z Druhé armády.“

„Devátá?“ zasykla. „Vy jste Paliči mostů.“

Přimhouřenýma očima pohlédla na zřízeného seržanta. „Devátá. Takže ty jsi Whiskeyjack.“

Trhl sebou.

Besaně vyschlo v ústech, musela si odkašlat. „Samozřejmě jsem o tobě slyšela. Slyšela jsem –“

„Na tom nezáleží,“ přerušil ji skřípavým hlasem. „Staré příběhy rostou jako plevel.“

Přejela si rukou obličej a cítila špínu pod nehty. *Paliči mostů*. Bývali elitním oddílem starého císaře, jeho oblíbenci, ale od Laseenina krvavého převratu před devíti lety je poslali do každého krysího hnízda na dohled. Po téměř deseti letech takových bojů z nich zbývala jediná divize, která navíc měla podstav. Objevovala se jména, ti, kteří přežili, většinou četám velící seržanti, jména, která pronikla i k malazským vojskům v Genabakis a dál. Jména, koření již nyní rostoucí legendy o Jednorukého houfci. *Detoran, Jiskra, Vřeten, Whiskeyjack*. Jména obtěžkaná slávou a zhořklá cynismem, jimiž se krmí každé vojsko. Nosili je jako nějakou zdobenou zástavu šílenství tohoto nekonečného tažení.

Seržant Whiskeyjack obhlížel zkázu na kopci. Besana přihlížela, jak si dával dohromady kousky toho, co se tu odehrálo. Začal mu cukat sval na líci. Když se na ni znovu podíval, viděla v jeho šedých očích pochopení, náznak obměkčení, a ona se z toho málem přímo na místě rozsypala. „Ty jsi poslední, kdo zbyl z kádru?“ zeptal se.

Odvrátila zrak, nervy měla napjaté k prasknutí. „Poslední, kdo ještě stojí na nohou. Ale ne díky svým schopnostem. Jenom jsem měla štěstí.“

Pokud si v jejím hlase všiml hořkosti, nedal to na sobě znát, jen se mlčky díval, jak se jeho dva sedmiměstští vojáci sklánějí nad Pačesem.

Besana si olízla rty a znepokojeně se zavrtěla. Černí vojáci si tlumeně povídali. Zaslechla, jak se Pačes směje, a z toho tichého zvuku se zachvěla. „Ten dlouhán,“ ozvala se. „On je mág, že?“

Whiskeyjack cosi zabručel a pak řekl: „Jmenuje se Rychlej Ben.“

„Ale s tímhle jménem se jistě nenarodil.“

„Ne.“

Ošila se, jak ji na ramenou tížil plášť, a ten pohyb jí na chvíli zmenšil tupou bolest v bedrech. „Měla bych ho znát, seržante. Taková síla neprojde bez povšimnutí. Není to žádný novic.“

„Ne,“ odpověděl Whiskeyjack. „To vskutku není.“

Začala se zlobit. „Chci vysvětlení. Co se to tu vlastně děje?“

Whiskeyjack se zaškaredil. „Nic moc, podle toho, jak to vypadá.“ Zvedl hlas. „Rychlej Bene!“

Mág se ohlédl. „Ještě trocha vyjednávání na poslední chvíli, seržante,“ a v úsměvu předvedl bílé zuby.

„Pro mistra Kápě.“ Besana si povzdechla a odvrátila se. Všimla si, že dívka stále stojí na kopci, zdánlivě zaujatá zástupy Moranthů, pochoduujícími do města. Jako by vycítila, že se na ni Besana dívá, prudce otočila hlavu. Její výraz kouzelníci polekal, takže rychle odvrátila zrak. „Tohle zbylo z tvé čety, seržante? Dva pouštní záškodníci a krvelačný rekrut?“

Whiskeyjack mluvil bezvýrazně. „Zbylo mi jich sedm.“

„A dnes ráno?“

„Patnáct.“

Něco tu není v pořádku. Měla pocit, že by měla něco říci, takže řekla: „Jsi na tom líp než většina ostatních.“ Když se mu z obličeje vytratila krev, v duchu si vynadala. „Přesto,“ dodala, „to určitě byli dobří muži, ti, co jsi ztratil.“

„Dobří v umírání,“ procedil mezi zuby.

Krutost jeho slov jí otřásla. V duchu se od něj odpoutala, zavřela oči a snažila se potlačit slzy zmatku a rozčarování. *Stalo se příliš mnoho věcí. Na tohle nejsem připravená. Nejsem připravená na Whiskeyjacka, muže, který se ohýbá pod tíží vlastní legendy, muže, jenž ve službách císařství zlezl nejednu horu mrtvých.*

Paliči mostů nebyli v posledních třech letech moc vidět. Od začátku obléhání byli pověřeni úkolem podminovat mohutné a starobylé dřevnovské hradby. Rozkaz přišel přímo z hlavního města a byl to buď krutý žert, nebo ukázka úděsné nevědomosti. Celé údolí tvořila moréna, hromada kamení uzavírající rokli, sahající tak hluboko pod zem, že i Besanini mágové měli potíže najít její dno. *Byli v podzemí tři dlouhé roky. Kdy naposled viděli slunce?*

Besana ztuhla. „Seržante.“ Otevřela oči. „Byli jste od rána v tunelech?“

S neblahým tušením se dívala, jak se mu tváří mihl bolestný výraz. „Jakých tunelech?“ opáčil tiše a prošel za ni.

Natáhla ruku a chytila jej za paži. Jako by jím projel šok.

„Whiskeyjacku,“ zašeptala, „uhodl jsi dost. O – o mně, o tom, co se stalo tady na kopci všem těm vojákům.“ Zaváhala a dodala: „Neúspěch je něco, co máme společného. Je mi to líto.“

Odtáhl se a odvrátil zrak. „Nemusí, čarodějko.“ Podíval se jí do očí. „Lítost je něco, co si nemůžeme dovolit.“

Dívala se za ním, jak jde za svými vojáky.

Přímo za ní promluvila dívka. „Dnes ráno nás bylo čtrnáct set, čarodějko.“

Besana se otočila. Na tak malou vzdálenost viděla, že dívce nemůže být víc než patnáct. Výjimku tvořily její oči, matně se lesknoucí jako leštěný onyx – ty oči vypadaly staré a každý cit byl odplaven do nebytí. „A teď?“

Dívka pokrčila rameny téměř lhostejně. „Třicet, možná třicet pět. Čtyři z pěti tunelů se zbortily úplně. My byli v pátém, vyhrabali jsme se ven. Šumař a Křovák pracují na těch dalších, ale usoudili, že všichni ostatní jsou zasypaní nadobro. Snažili se sehnat pomoc.“ Po zabláceném obličejí se jí rozšířil chladný, vědoucí úsměv. „Ale tvůj pán, veleřád, je zastavil.“

„Cože Tayschrenn udělal? Proč?“

Dívka se zamračila, jakoby zklamáním. Pak prostě odešla, zastavila se na kopci a znovu se zahleděla na město.

Besana za ní zírala. Ta dívka jí poslední větu předhodila, jako by hledala nějakou konkrétní odpověď. *Spoluvina?* V každém případě střela minula cíl. *Tayschrenn si neudělá mnoho přátel. Dobře.* Den to byl hrozný a vina padala jasně na hlavu veleřáda. Hleděla na Dřevnov a pak zvedla zrak ke kouři převalujícímu se na obloze nad městem.

Ten masivní, vysoký stín, jenž ji po tři roky každé ráno vítal, byl vskutku pryč. Pořád tomu nemohla uvěřit i přes důkazy, které měla před očima. „Varoval jsi nás,“ zašeptala k prázdnému nebi, jako by se vrátila vzpomínka na dopoledne. „Varoval jsi nás, že?“

Spala s Kalotem poslední čtyři měsíce. Malé potěšení k rozptýlení nudy obléhání, které nikam nevedlo. Aspoň tak sama sobě vysvětlovala jejich neprofesionální chování. Samozřejmě to bylo něco víc, mnohem víc. Ale být upřímná sama k sobě nepatřilo k Besaniným přednostem.

Když přišlo magické povolání, probudilo ji dřív než Kalota. Mág byl sice malý, zato však dokonale souměrný, ona pak kyprá.

Ted' se k ní tulil, a když otevřela oči, tiskl se k ní jako dítě. Po chvíli také vycítil volání. Když se probudil, první, co spatřil, byl její úsměv.

„Pačes?“ zeptal se, otrásl a vyhrabal se z pokrývek.

Besana se zaškaredila. „Kdo jiný? Ten chlap snad nikdy nespí.“

„Rád bych věděl, co bude ted'.“ Vstal a začal hledat svou halenu.

Pozorovala ho. Byl krásně štíhlý a spolu tvořili velmi nesouro-
dý pár. Ve slabém světle svítání, jež pronikalo plátěnými stěnami
stanu, vypadalo jeho hranaté tělo měkké, téměř dětské. „Pačes
dělá poslíčka Dujekovi,“ poznamenala. „Nejspíš je to jen upozor-
nění.“

Kalot zabručel a natáhl si holínky. „Toho se ti dostane, když
převezmeš velení kádru, Sano. Ale řeknu ti, že lehčí bylo salutovat
Nedurianovi. Když se podívám na tebe, chci jenom –“

„Drž se věci, Kalote,“ napomenula Besana a mínila to jako žert,
třebaže do hlasu vložila dost přísnosti, aby se po ní ostře podíval.

„Něco se děje?“ zeptal se tiše, a když se zamračil, objevily se
mu na vysokém čele známé vrásky.

Myslela jsem si, že jsem ho toho zbavila. Besana si povzdechla.
„Vím jenom to, že se Pačes spojil s námi oběma. Kdyby to bylo
jen hlášení, ještě bys chrápal.“

V rostoucím napětí se dooblékli mlčky. Asi za hodinu bude
Kalot spálený na škvarek vlnou modrého ohně a na zoufalý Be-
sanin křik odpovědí jenom krkavci. V této chvíli se však oba
mágové připravovali na neplánovanou schůzku ve velitelském
stanu vrchní pěsti Dujeka Jednorukého.

Na rozbahněné pěšině za Kalotovým stanem se kolem ohříva-
del, naplněných hořícím koňským trusem, choulili vojáci z po-
slední hlídky a natahovali ruce k teplu. Tak brzy ráno tudy chodil
málokdo. Do svahů obklopujících pláň kolem Dřevnova se špl-
haly řady šedých stanů. Ve slabém vánku mrzutě pleskaly plukov-
ní zástavy – vítr se od noci změnil a Besana v něm cítila zápach
z latrín. Na obloze zbylo ještě pár hvězd, blednoucích do nevi-
ditelna na rozjasňující se obloze. Svět působil skoro mírumilovně.

Besana si přitáhla plášť k tělu, před stanem se zastavila a zadí-
vala se na obrovskou horu visící ve výšce čtvrt míle nad Dřevno-
vem. Prohlížela si otlučené čelo Měsíčního Kamene – jak se skále
říkalo, co si pamatovala. Čedičová skála, rozeklaná jako zčernalý

zub, byla domovem nejmocnějšího nepřítele, jakému kdy Malazská říše čelila. Vysoko nad zemí ho nebylo možné oblehnout. Dokonce ani Laseenina armáda nemrtvých, T'lan Imass, kteří putovali stejně snadno jako prach ve větru, nedokázali, či nechtěli, proniknout jeho magickou obranou.

Dřevnovští čarodějové si našli mocného spojence. Besana si vzpomněla, že císařství se srazilo s tajemným Měsíčním pánem už jednou, za časů císaře. Situace začínala vypadat ošklivě, když tu se náhle Měsíční Kámen stáhl ze hry. Nikdo z žijících netušil proč – bylo to prostě jen jedno z tisíce tajemství, která si císař vzal do svého mokrého hrobu.

To, že se Měsíc objevil tady v Genabakis, bylo překvapením. A tentokrát nepřišla žádná dočasná záchrana. Z Měsíčního Kamene se spustilo půl tuctu legií čarovných Tiste Andii a pod velením vojvody Caladana Chmura se spojilo s Rudou gardou žoldnéřů. Obě vojska společně zatlačila malazskou 5. armádu, která mířila na východ podél severního okraje Rhivské pláně. Poslední čtyři roky trčela zle zřízená 5. armáda v lese Černého psa, kde musela čelit Chmurovi a Rudé gardě. Toto postavení se brzy změnilo v rozsudek smrti.

Bylo však zřejmé, že Caladan Chmur a Tiste Andii nejsou jedinými obyvateli Měsíčního Kamene. Pevnosti stále velel neviditelný pán, dopravil ji sem a uzavřel dohodu s pozoruhodnými dřevnovskými čaroději.

Besanin kádr měl na vítězství nad takovým protivníkem jen malou šanci. Takže obléhání uvázlo na mrtvém bodě, s výjimkou Paličů mostů, kteří nikdy nepolevovali ve svém umíněném úsilí podhrabat starobylé městské hradby.

Zůstaň, modlila se k Měsíčnímu Kameni. Nekonečně se obracej a zabraňuj tomu, aby se na této zemi usadil pach krve a křik umírajících. Počkej, až my mrkneme první.

Kalot čekal vedle ní. Neříkal nic, chápal rituál, který se z toho stal. A to byl také jeden z mnoha důvodů, proč ho Besana milovala. Jako přítele, samozřejmě. Nic vážného, v náklonnosti k příteli nespočívá žádné nebezpečí.

„Pačes je netrpělivý, cítím to,“ zamumlal jen.

Besana si povzdechla. „Já taky. Proto se mi to nelíbí.“

„Já vím, ale už jsme otáleli příliš dlouho, Sano.“ Potutelně se usmál. „Špatně to vypadá.“

„Hmmm, nesmíme dopustit, aby si udělali ukvapené závěry, co?“

„Zrovna kvapit by s tím ani nemuseli. Nicméně,“ jeho úsměv trochu pohasl, „jdeme na to.“

Chvilí nato dorazili do velitelského stanu. Na stráži u vchodu stál osamocený mariňák, a když mágům salutoval, vypadal celý nesvůj. Besana se zastavila a podívala se mu do očí. „Sedmý pluk?“

Strážný uhnul pohledem a kývl. „Ano, čarodějko. Třetí četa.“ „Připadal jsi mi povědomý. Že zdravím seržanta Zrzouna.“ Přistoupila blíž. „Něco je ve vzduchu, vojáku?“

Zamrkal. „Vysoko ve vzduchu, čarodějko. Neobyčejně vysoko.“ Besana koukla po Kalotovi, jenž se zastavil u vchodu do stanu, nafoukl tváře a udělal komický obličej. „Měl jsem dojem, že ho cítím.“

Při tomto potvrzení sebou trhla. Všimla si, že se strážný pod přílbou potí. „Děkuji za varování, vojáku.“

„Je to férový obchod, čarodějko.“ Znovu zasalutoval, tentokrát řízněji a jistým způsobem i osobněji. *Trvá to celá léta. Trvám na tom, že jsme jedna rodina, že jsem jednou z 2. armády – nejstaršího nedotčeného oddílu, jednoho z císařových. Vždycky je to férový obchod, čarodějko. Ty chráníš kůži nám a my zase tobě. Vlastně jsme rodina. Tak proč se vždycky cítím tak odcizeně?* Besana mu vrátila zasalutování.

S Kalotem vstoupili do velitelského stanu. Okamžitě vycítila přítomnost síly, již Kalot nazýval *pach*. Jemu z toho slzely oči a ji vždycky prudce rozbolela hlava. Tuto emanaci znala dobře, byla protikladem k její. Díky čemuž byla bolest hlavy ještě horší.

V přední části stanu vrhaly lucerny nejasné světlo na desítku dřevěných židlí. Na skládacím stolku vedle stál cínový džbán s ředěným vínem a šest matných pohárků, na nichž se leskly kapky sražené páry.

Kalot vedle ní zamumlal: „Pro mistra Kápě, Sano, tohle nesnáším.“

Když se Besaně přizpůsobil zrak šeru, v otvoru vedoucím do zadní části stanu zahlédla známě oděnou postavu. Muž se rukama s dlouhými prsty opíral o Dujekův stolek s mapami. Jeho fuchsiový plášť se vlnil jako voda, i když muž sám se nehýbal. „No teda,“ šeptla Besana.

„Taky si myslím,“ řekl Kalot a otřel si oči.

„Myslíš,“ řekla, když se posadili, „že je to nacvičená póza?“

Kalot se zazubil. „Rozhodně. Laseenin velehmág by nedokázal přečíst bojovou mapu, ani kdyby na tom závisel jeho krk.“

„Hlavně když na tom nezávisejí naše životy.“

Ze židle vedle nich se ozval hlas: „Dneska máme práci.“

Besana se zamračila na nepřírozenou tmou, která židli obklopovala. „Jsi stejně hrozný jako Tayschrenn, Pačese. A buď rád, že jsem si nechtěla sednout na tu židli –“

Objevila se řada zažloutlých zubů a pak i zbytek mágova těla, jak Pačes propustil kouzlo. Na plochem zjizveném čele a vyholené lebce se mu perlily kapky potu – nic neobvyklého, protože Pačes by se potil i v jámě ledové. Nakláněl hlavu, díky čemuž působil dojmem samolibého klidu spojeného s opovržením. Malá tmavá očka upíral na Besanu. „Pamatuješ si svou práci, že ano?“ Pačes se zakřenil víc, což ještě zploštilo jeho rozplácnutý a zkřivený nos. „Stejně jako ty, než ses začala válet tady s naším drahým Kalotem. Než jsi *změkla*.“

Besana se nadechla, aby mu něco odsekla, ale přerušil ji Kalot svým klidným, pomalým hlasem. „Osamělý, Pačese? Mám ti připomínat, že markytánky od tebe požadují dvojnásobnou cenu?“ Mávl rukou, jako by zaháněl nějaké nepříjemné myšlenky. „Faktem prostě je, že po Nedurianově předčasném úmrtí v Mottském lese vybral Dujek jako velitele kádru Besanu. Nemusí se ti to líbit, ale tak to prostě je. Je to cena, kterou platíš za rozpolcenost.“

Pačes se sklonil a smetl zrnko špíny ze saténových střevíců, které zcela nepravděpodobně unikly blátu v ulicích. „Slepá víra, drazí přátelé, je pro hlupáky –“

Přerušilo ho plácnutí stanové chlopně. Vstoupil vrchní pěst Dujek Jednoruký, ve vlasech kolem uší měl ještě kousky mýdlové pěny od ranního holení a byla z něj cítit skořicová vodička.

Během let začala mít Besana tuto vůni ráda. Bezpečí, rozhodnost, *zdravý rozum*. Dujek Jednoruký představoval všechny tyto věci, a ne jen pro ni, ale i pro vojsko, jež za něj bojovalo. Když se nyní zastavil uprostřed stanu a prohlédl si trojici mágů, Besana se mírně zaklonila a zpod přivřených víček ho studovala. Tři roky nucené nečinnosti při obléhání na starého pána působily jako posilující lék. Vypadal spíš na padesát než na svých devětasedmdesát. Šedé oči v opáleném, hubeném obličejí měl bystré a nepod-

dajné. Stál zpříma, takže vypadal vyšší než svých pět a půl stopy, nosil obyčejnou, nezdobenou kůži, nyní zbarvenou jak císařskou fuchsiovou, tak potem. Pahýl levé paže těsně pod ramenem měl ovinutý pruhy kůže. Mezi řemínky ze žraločí kůže jeho napan-ských sandálů byla vidět chlupatá, křídově bílá lýtka.

Kalot vytáhl z rukávu šátek a hodil mu ho. Vrchní pěst Dujek ho chytil. „Už zas? Zatracený holič,“ zavrčel. Šátek zmačkal a ho-dil ho Kalotovi do klína. „Jsme tu všichni? Dobře. Nejdřív běžné záležitosti. Pačese, už sis popovídal s hochy tam dole?“

Pačes potlačil zívnutí. „Nějaký sapér, jmenuje se Šumař, mě vzal s sebou a ukázal mi to tu.“ Odmlčel se, ušklubl žmolek látky z brokátového rukávu a pak se podíval Dujekovi do očí. „Dejte jim šest sedm let a pak by se mohli dostat k městským hradbám.“

„Nemá to smysl,“ prohlásila Besana, „což jsem taky dala do hlášení.“ Přimhouřila oči a podívala se na Dujeka. „Tedy pokud se vůbec dostalo na císařský dvůr.“

„Velbloud ještě plave,“ prohodil Kalot.

Dujek zachrčel – to u něj nahrazovalo smích. „Dobrá, kádre, pozorně poslouchajte. Dvě věci.“ Nepatrně se zamračil. „Za prvé, císařovna sem poslala Spáry. Jsou ve městě a honí dřevnovské čaroděje.“

Besaně přejel mráz po zádech. Nikdo nebyl rád, když se kolem něj pohybovali Spárové. Tito císařští asasínové – Laseenina oblíbená zbraň – měli své otrávené dýky naostřené a připravené pro každého včetně Malažanů.

Zdálo se, že Kalot myslí na totéž, protože se prudce narovnal. „Jestli tu jsou z nějakého jiného důvodu...“

„Nejdřív budou muset přejít přese mne,“ prohlásil Dujek a po-ložil ruku na jílec dlouhého meče.

Má posluchače, je v druhé části stanu. Říká muži, který velí Spárům, jak se věci mají. Šedenul mu žehnej.

Promluvil Pačes. „Zalezou pod zem. Jsou to čarodějové, ne pitomci.“

V té chvíli Besaně došel význam jeho poznámky. *No ano. Dřevnovští čarodějové.*

Dujek se podíval na Pačesa, chvíli to zvažoval a kývl. „Za druhé, dnes zaútočíme na Měsíční Kámen.“

V druhé části stanu se při jeho slovech velehmág Tayschrenn otočil a pomalým krokem se k nim připojil. Snědá tvář pod kápí

se mu zkrivila širokým úsměvem, který na okamžik narušil hladké rysy. Úsměv rychle přešel a bezvěká kůže byla znovu hladká. „Zdravím, kolegové,“ řekl, šprýmovně a zároveň hroživě.

Pačes si odfrkl. „Omez to melodrama na minimum, Tayschrenne, a všichni budeme šťastnější.“

Velemág si jeho poznámky nevšímal a pokračoval: „Císařovna přestala mít trpělivost s Měsíčním Kamenem –“

Dujek naklonil hlavu na stranu a chraplavě ho přerušil: „Císařovna je dost vyděšená, aby zaútočila první a zaútočila tvrdě. Mluv jasně, magiku. Tady hovoříš se svou přední linií. Tak jim sakra prokazuj úctu, zatraceně.“

Velemág jen pokrčil rameny. „Ovšem, vrchní pěsti.“ Obrátil se ke kádru. „Vaše skupina, já a tři další velemágové za hodinu napadneme Měsíční Kámen. Severní tažení odčerpalo většinu jeho obyvatel pryč. Myslíme si, že Měsíční pán je sám. Skoro tři roky pouhá jeho přítomnost stačila, aby nás udržel na uzdě. Ale dnes ráno, kolegové, vyzkoušíme schopnosti tohoto pána.“

„A doufáme, že celou dobu bloufal,“ dodal Dujek a zamračil se ještě víc. „Nějaké otázky?“

„Jak rychle mě převelí?“ zeptal se Kalot.

Besana si odkašlala. „Co vlastně o pánu Měsíčního Kamene víme?“

„Žel velmi málo, obávám se,“ řekl Tayschrenn se zastřenými očima. „Určitě je Tiste Andii. Arcimág.“

Pačes se předklonil a schválně plivl na podlahu před Tayschrenna. „Tiste Andii, velemágu? Já myslím, že bychom mohli být přesnější, ty ne?“

Besanina bolest hlavy se zhoršila. Uvědomila si, že zadržuje dech, a pomalu vydechla, přičemž zároveň odhadovala Tayschrennovu reakci – na Pačesova slova i tradiční sedmiměstskou výzvu.

„Arcimág,“ zopakoval Tayschrenn. „Možná *ten* tisteandijský arcimág. Můj milý Pačese,“ dodal a maličko ztišil hlas, „tvá primitivní kmenová gesta jsou stále dost zvláštní, byť poněkud nevkusná.“

Pačes vycenil zuby. „Tiste Andii jsou první děti Matky noci. Cítil jsi otřesy v chodbách kouzel a čar. Já taky. Zeptej se Dujeka na hlášení, která přicházejí ze Severního tažení. Starší magie – Kurald Galain. Pán Měsíčního Kamene je mistr arcimág – jeho jméno znáš stejně dobře jako já.“

„Nic takového nevím,“ odsekl velehmág a konečně ztratil klid. „Třeba bys nás mohl poučit, Pačese, a pak budu moci začít pátrat po tvých zdrojích.“

„Áách!“ Pačes se vymrštil a z jeho napjatého výrazu vyzařovala nedočkavá zloba. „Hrozba od velehmága. Konečně se někam dostáváme. Tak mi odpověz na tohle. Proč jenom tři další velehmágové? Určitě na tom nejsme tak špatně. Navíc, proč jsme to neudělali už před dvěma lety?“

Ať už se mezi Pačesem a Tayschrennem dělo cokoli, zarazil to Dujek, jenž zavrčel a pak řekl: „Jsme zoufalí, mágu. Severní tažení se pěkně zvrstlo. Pátá je skoro na dně a do jara nedostane žádné posily. Podstatné je to, že vojsko Měsíčního pána se může každou chvíli vrátit. Nerad bych, abych vás musel poslat proti vojsku Tiste Andii, a nechci, hrome, aby Druhá musela bojovat na dvou frontách a se záložními oddíly nepřítelů v zádech. To je špatná taktika, a ať už je ten Caladan Chmur kdokoli, rozhodně je velmi schopný v tom, že nás vždycky donutí zaplatit za naše chyby.“

„Caladan Chmur,“ zamumlal Kalot. „Určitě jsem to jméno už někde slyšel. Zvláštní, nikdy jsem nad tím moc nepřemýšlel.“

Besana pozorovala Tayschrenna přimhouřenýma očima. Kalot měl pravdu. Jméno muže velícího Tiste Andii bojujícím s Rudou gardou znělo povědomě – ale jakýmsi pradávným způsobem, možná se ozývalo ze starých legend či z nějaké epické básně.

Velehmág její pohled opětoval, chladný a vypočítavý. „Už nemusíme,“ řekl obraceje se k ostatním, „nic omlouvat. Císařovna přikázala a my musíme poslechnout.“

Pačes si odfrkl podruhé. „Když už mluvíme o nátlaku,“ posadil se, aniž se přestal opovržlivě usmívat na Tayschrenna, „vzpomínáš, jak jsme si v Arenu hráli na kočku a myš? Tenhle plán smrdí tebou. Už dlouho máš zálsusk na takovou příležitost.“ Jeho úsměv náhle vypadal divoce. „Tak kdo jsou ti další tři velehmágové? Nech mě hádat –“

„Dost!“ Tayschrenn přistoupil těsně k Pačesovi, jenž seděl nehybně, jen se mu leskly oči.

Lampy pohasly. Kalot použil šátek, který měl v klíně, aby si otřel slzy.

To je síla, ach, zatraceně, mám pocit, že mi praskne hlava.

„No dobře,“ zašeptal Pačes, „vyložme karty na stůl. Jsem si jistý, že vrchní pěst ocení, když mu všechna jeho podezření vyvrátíš. Mluv jasně, starý brachu.“

Besana se podívala na Dujeka. Velitel se tvářil sveřepě a přimhouřené oči upíral na Tayschrenna. Bylo jisté, že usilovně přemýšlí.

K Besaně se naklonil Kalot. „Co se to tu sakra děje, Sano?“

„Nemám tušení,“ zašeptala v odpověď, „ale pěkně se nám to přiostruje.“ I když poznámku pronesla lehkým tónem, myšlenky jí vířily kolem ledového uzlíku strachu. Pačes císaři sloužil déle než ona – nebo Kalot. Byl mezi kouzelníky, kteří bojovali proti Malažanům ze Sedmiměstí, než padl Aren a svatí Falah'd byli rozprášeni, než dostal na vybranou mezi smrtí či službou novým pánům. Připojil se ke kádru u 2. armády v Pan'potsun – stejně jako sám Dujek, který tam byl s císařovou starou gardou, když se zavrťely první zmije převratu, v den, kdy byl zrazen a krutě zavražděn první meč císařství. Pačes něco *věděl*. Ale co?

„Dobrá,“ protáhl Dujek, „máme úkol. Dejme se do toho.“

Besana si povzdechla. Starý Jednoruký to tedy uměl se slovy. Podívala se na něj. Znala ho dobře, ne jako přítele – Dujek žádné přátele neměl – ale jako nejlepší vojenský mozek v celé říši. Jestli, jak právě naznačil Pačes, někdo někde zradil vrchní pěst a Tayschrenn v tom měl prsty... *jsme jako ohnutá větev*, řekl kdysi Kalot o houfci Jednorukého, a *dej si pozor, císařství, až praskne. Sedmiměstská soldateska, přízraky poražených, ale nepodrobených, za dveřmi...*

Tayschrenn jí a ostatním mágům pokynul. Besana s Kalotem vstali. Pačes zůstal sedět, oči měl zavřené, jako by spal.

Kalot se obrátil na Dujeka. „Co to převelení?“

„Později,“ zabručel vrchní pěst Dujek. „Papírování je jako noční můra, když to musíš dělat jednou rukou.“ Prohlédl si svůj kádru a už chtěl něco dodat, ale Kalot promluvil dřív.

„Anomandarida.“

Pačes prudce otevřel oči a zjistil, že Tayschrenn září radostí. „Ááá,“ řekl do ticha následujícího po Kalotově prohlášení. „Samozřejmě. Tři další velemágové? Jenom tři?“

Besana hleděla Dujekovi do bledé, nehybné tváře. „Ta báseň,“ vydechla. „Už si vzpomínám.“

*„Caladan Chmur, lidský služebník,
jenž zimu přináší a smrt, bez lítosti...“*

Recitovat začal Kalot.

*„...v hrobce, zbavený slov,
a v rukou, jež kovadliny drtí –“*

A Besana dokončila.

*„píseň jak kladivo svírá –
ve spánku žije, a tak mlčky varuje
všechny – jen nebuďte ho.
Ach, nebuďte ho.“*

Všichni ve stanu teď zírali na Besanu, již náhle vyschlo v ústech. „Zřejmě je vzhůru,“ dodala. „Anomandarida“, epická báseň od rybářky Keltath.“

„Ta báseň není o Caladanu Chmurovi,“ poznamenal Dujek zamračeně.

„Ne,“ souhlasila. „Pojednává hlavně o jeho společníkovi.“

Pomalů vstal Pačes a popošel blíž k Tayschrennovi. „Anomander Dlouhý vlas, pán Tiste Andii, kteří jsou dušemi Bezhvězdné noci. Dlouhý vlas, Hříva chaosu. To je Měsíční pán, a ty proti němu staviš čtyři velemany a jediný kádr.“

Tayschrennovi se nyní hladká tvář zaleskla potem. „Tiste Andii,“ řekl vyrovnaným hlasem, „nejsou jako my. Vám možná připadají nevypočitatelní, ale nejsou. Jsou jenom jiní. Nemají nic, zač by sami bojovali. Prostě jen přecházejí od jednoho lidského dramatu k druhému. Skutečně si myslíš, že Anomander Dlouhý vlas tu zůstane a bude bojovat?“

„Copak Caladan Chmur někdy vycouval?“ štěkl Pačes.

„On není Tiste Andii, Pačese. Je člověk – někteří říkají, že mu v žilách koluje barghastská krev, nicméně ani tak nemá nic společného se starší krví či jejími způsoby.“

Promluvila Besana. „Ty se spoléháš na to, že Dlouhý vlas zradí dřevnovské čaroděje – zradí smlouvu, kterou spolu uzavřeli?“

„To riziko není tak velké, jak vypadá,“ trval na svém velemany. „Bellurdan trochu pátral v Genabaris, čarodějko. V jedné horské

pevnosti za lesem Černého psa byly objeveny nějaké nové svitky *Gothova bláznovství*. Mezi spisy jsou rozhovory mezi Tiste Andii a dalšími starověkými národy. A nezapomínejte, že Měsíční Kámen se z přímého střetu s císařstvím už jednou stáhl.“

Besaně se podlomila kolena z vln strachu, které procházely stanem. Znovu se posadila, dost ztěžka, takže polní židle zaskřípala. „Jestli se ukáže, žeš vsadil na špatnou kartu,“ řekla, „tak jsi nás všechny odsoudil k smrti. A ne jenom nás, velejágu, ale celý Jednorukého houfec.“

Tayschrenn se pomalu otočil, čímž se obrátil zády k Pačesovi a ostatním. „Rozkaz císařovny Laseen,“ prohlásil. „Naši kolegové sem přijdou chodbou. Až dorazí, rozmístím je. To je vše.“ Odešel vedle a zase se postavil k mapám.

Dujek jako by Besaně zestárl před očima. Kouzelnice rychle uhnula pohledem, nedokázala se dívat na bezmocnou odevzdanost v jeho výraze a podezření, sbírající se vespod. *Zbabělec – to jsi, ženská. Zbabělec.*

Nakonec si vrchní pěst Dujek odkašlal. „Kádre, připravte chodby. Jako obvykle, vždycky je to férový obchod.“

Přiznej velejágovi jedno, pomyslela si Besana. Tayschrenn stál na prvním kopci, téměř ve stínu Měsíce. Seřadili se do tří skupin, každá zaujala postavení na kopci na pláni za dřevnovskou hradbou. Její kádr byl nejdál, Tayschrenn nejbliž. Na kopci uprostřed stáli ostatní tři velejágové. Besana je znala všechny. Tumava, s havraními vlasy, vysoká, velitelská, s krutostí v povaze, nad níž se starý císař zalykal nadšením. Vedle ní její starý společník Bellurdan, drtič lebek, thelomenský obr, jenž, v případě, že by na to došlo, vyzkouší svou pověstnou sílu proti měsíčnímu portálu.

2. a 6. armáda se seřadily na pláni, vojáci měli zbraně obnažené a čekali na rozkaz vstoupit do města, až přijde vhodný čas. Sedm tisíc veteránů a čtyři tisíce rekrutů. Legie Černých Moranthů lemovaly hřeben na západě čtvrt míle za nimi.

Nehybnost poledního vzduchu nenarušil ani nejslabší vánek. Mezi čekajícími vojáky poletovali v celých hejnech komáři. Obloha byla zatažená, mraky sice byly řídké, nicméně nebe zakrývaly dokonale.

Besana stála na vrcholku kopce, po těle jí stékal pot, a pozorovala vojáky na pláni, než se obrátila ke svému ubohému kádru.

Pokud by měl kádr plný stav, stálo by za ní šest mágů, byli tu však jenom dva. Opodál čekal Pačes zabalený do tmavošedého přšípláště, což bylo jeho bojové roucho – a tvářil se samolibě.

Dloubl do ní Kalot a ukázal hlavou na Pačesa. „Z čeho má takovou radost?“

„Pačese,“ zavolala Besana. Muž otočil hlavu. „Měl jsi s těmi třemi velemágy pravdu?“

Jen se usmál a zase se odvrátil.

„Nesnáším, když něco tají,“ prskl Kalot.

Kouzelnice zabručela. „Něco má za lubem, to je jasné. Co je tak zvláštního na Tumavě, Bellurdanovi a A’Karonysovi? Proč je Tayschrenn vybral a jak Pačes věděl, že vybere právě je?“

„Otázky, otázky,“ povzdechl si Kalot. „Všichni tři jsou v tomhle staří mazáci. Za časů císaře každý velel setnině mistrů – když měl císař ve vojsku dost mágů, aby z nich mohl opravdu sestavovat setniny. A’Karonyse povýšili během falarského tažení a Bellurdan a Tumava byli ve vojsku už předtím – během válek za sjednocení přišli z Fenn na quonské pevnině.“

„Všechno staří mazáci,“ přemítala Besana, „jak říkáš. Žádný nebyl v poslední době ve službě, že? Poslední tažení, kterého se zúčastnili, bylo proti Sedmiměstí –“

„Kde A’Karonys dostal pěkný výprask na Pan’potsunských pustevnách –“

„Nechali ho tam – právě zavraždili císaře a všude vládl hrozný zmatek. T’lan Imass odmítli uznat novou císařovnu a odtáhli do Džhag Odhan.“

„Povídá se, že jsou zpátky, ale je jich jen polovička – ať už tam narazili na cokoliv, nebylo to příjemné.“

Besana kývla. „Tumava a Bellurdan se měli hlásit v Nathilogu, kde posledních šest sedm let jenom nečinně seděli na zadku –“

„Dokud Tayschrenn Thelomena neodeslal do Genabaris, kde měl, ze všech věcí, studovat hromadu starých svitků.“

„Bojím se,“ přiznala Besana. „Hrozně se bojím. Viděl jsi, jak se Dujek tvářil? On něco *věděl* – něco mu došlo a zasáhlo ho to jako dýka do zad.“

„Je čas dát se do práce,“ zavolal Pačes.

Kalot a Besana se otočili.

Besana se zachvěla. Měsíční Kámen se poslední tři roky pravidelně otáčel, ale teď právě se zastavil. Téměř na samém jeho

vrcholku, na straně přivracené k nim, byla malá římsa a nad ní se objevila zastíněná prohlubeň. Portál. Zatím se nic nehýbalo. „On to ví,“ zašeptala Besana.

„A neutíká pryč,“ dodal Kalot.

Na prvním kopci povstal velehmág Tayschrenn a zvedl paže. Z rukou mu vyšlehla stěna zlatého ohně a vyrazila vzhůru. Cestou k Měsíčnímu Kameni se zvětšovala. Kouzlo narazilo do černé skály a dolů začaly pršet úlomky kamení. Na město Dřevnov a do malazských legií čekajících na pláni se snášela smrt.

„Začalo to,“ vydechl Kalot.

Na Tayschrennův první útok odpovědělo ticho, jen na střechy z pálených tašek ve městě padalo kamení a z pláně se ozýval slabý křik raněných vojáků. Všichni upírali zrak vzhůru.

Odpověď nikdo nečekal.

Měsíční Kámen zahalil černý oblak, provázený slabým krákáním. Vzápětí se mrak rozšířil a rozdělil a Besaně došlo, co vidí.

Krkavci.

Tisíce a tisíce velkých krkavců. Museli hnízdit v rozsedlinách a puklinách na povrchu Měsíce. Jejich krákání bylo stále zřetelnější, znělo velmi rozhořčeně. Když vyletěli z Měsíce, do křídel s rozpětím patnácti stop se opřel vítr a vynesl je vysoko nad město a pláň.

Besana se vyděsila.

Pačes se štekavě zasmál a otočil se k nim. „To jsou měsíční poslové, kolegové!“ V očích se mu zalesklo šílenství. „Mrchožraví ptáci!“ Odhodil plášť a zvedl ruce. „Představte si pána, který dokáže dosyta nakrmit třicet tisíc velkých krkavců!“

Na římse před portálem se objevila postava se zdviženými pažemi a dlouhými stříbrnými vlasy povlávajícími kolem hlavy.

Hříva chaosu. Anomander Dlouhý vlas. Pán Tiste Andii s černou pletí, který prožil sto tisíc zim, který okusil krev draků, který vede poslední svého druhu, sedě na Rmutném trůně tragického a smrti zasvěceného království – království, jež nemá žádné území.

Anomander Dlouhý vlas vypadal maličký proti svému sídlu, které mělo tvar slzy, na takovou dálku byl téměř nehmotný. Iluze se však měla brzy rozbít.

Besana zalapala po dechu, když se kolem něj rozlila aura jeho síly – *vidět ji na takovou dálku...* „Otevřít chodby,“ nařídila. „Hned!“

Jak Dlouhý vlas nabíral sílu, z prostředního kopce vzhůru vylétly dvě koule modrého ohně. Zasáhly Měsíc v základně a rozhoupaly ho. Tayschrenn vyslal další clonu zlatých plamenů, a když narazila, vyvalila se jantarová pěna a kouř protkaný rudými jazyky.

Měsíční pán odpověděl. Přes první kopec se převalila černá vlna. Velemága, který se ji pokoušel odrazit, srazila na kolena a kopec kolem něj byl spálený, jak se tudy valila nekrotizující síla, jež obklopila i vojáky stojící poblíž. Besana sledovala, jak nešťastné muže pohlcuje půlnoční proud. Za ním následovalo prásknutí, až se zachvěla zem. Když se vlna rozplynula, vojáci leželi na hnijících hromadách, podřátí jako obilí nastojato.

Čáry a kouzla Kurald Galain. Starší magie, dech chaosu.

Začala dýchat rychle, hrud' měla staženou, a cítila, jak do ní proudí síla z její chodby Thyr. Dala jí tvar, zamumlala klíčová slova a pak sílu vypustila. Kalot byl hned za ní, svou sílu získával z chodby Mokra. Pačes se obklopil svým tajuplným zdrojem a kádr se pustil do boje.

Od té chvíle se svět pro Besanu smrskl, přesto však jedna část její mysli zůstávala nezúčastněná, držela na uzdě strach a přes jakousi clonu sledovala, co se děje.

Svět se změnil v živoucí noční mŕvu, jak kouzla bušila do Měsíčního Kamene a čáry pršely dolů, nerozlišitelné a ničivé. Mezi lidi padaly balvany jako rozpálené kameny do sněhu. Mrtvé i živé pokrýval popel. Obloha se zakalila do sinavě růžové a slunce se změnilo v měděný kotouč zahalený oparem.

Viděla, jak jedna vlna pronikla přes Pačesovu obranu a přeřízla mága vpůli. Vyl spíš vzteky než bolestí, ale Besana ho vzápětí přestala vnímat, jak na její vlastní obranu zaútočila chladná, ječící magie a snažila se ji zničit. Zapotácela se a Kalot ji okamžitě podpořil a přidal sílu své chodby, aby posílil její slábnoucí obranu. Pak útok pominul, přesunul se nalevo a dolů z kopce.

Besana klesla na kolena. Kalot stál nad ní a ovíjel ji kouzelnými slovy. Nedíval se na Měsíční Kámen, pohled upíral na něco či někoho dole na pláni, oči měl vytřeštěné hrůzou.

Besana příliš pozdě pochopila, co se děje. Kalot ji chránil na vlastní náklady. Bylo to to poslední, co udělal, když se díval, jak kolem něj vybuchuje smrt. Obklopil ho jasný oheň a ochranná síť nad Besanou náhle zmizela. Z místa, kde předtím stál Kalot, se

k ní přelila vlna spalujícího žáru, až upadla na bok. Spíš cítila než slyšela svůj vlastní výkřik. Pak se vytratil pocit odtážitosti, vrstva mentální obrany zmizela.

Plivajíc hlínu a popel se Besana zvedla na nohy a bojovala dál, ač se již nesnažila útočit, jen zápasila o přežití. Někde v hlavě na ni křičel jakýsi hlas, naléhavý, panický. *Kalot se díval na pláň, ne na Měsíční Kámen – díval se doprava! Pačes byl zasažen z pláně!*

Přihlížela, jak pod Tumavou ze země vylézá démon Kenryll'ah. Vyzábělý tvor s pronikavým chechotem roztrhal Tumavu na kusy, úd po údu. Když dorazil Bellurdan, začal se již krmit. Thelomen zařval, když mu démon přejel drápy ostrými jako nože přes prsa, ale ran a krvácení si nevšímal, uchopil démonovu hlavu a rozmáčkl ji.

A'Karonys vysílal z hole ve svých rukou plamenné proudy, až Měsíční Kámen málem zmizel v ohnivé kouli. Pak se kolem malého tlustého čaroděje sevřela nehmotná ledová křídla a na místě jej zmrazila. Vzápětí byl rozdrcen na prach.

Kolem Tayschrenna, který stále klečel na zničeném, zčernalém kopci, zuřila nekonečná bouře. On však každou vlnu, vyslanou jeho směrem, odrazil, takže působila zkázu mezi vojáky krčícími se na pláni. Krvavou lázní, popelem a pronikavě krákajícími krkavci, deštěm kamenů a křikem zraněných a umírajících, mrazivým řevem démonů vrhajících se na řady vojáků – tím vším znělo dunění veleágova prudkého útoku. Na město Dřevnov padaly obrovské útesy, uražené z povrchu Měsíce, obklopené plameny s chocholy černého kouře, a měnily město v kotel smrti a chaosu.

Besana byla téměř ohluchlá, s bolavým tělem, takže jí chvíli trvalo, než si uvědomila, že čarování ustalo. Dokonce i hlas ječící v její hlavě se odmlčel. Zvedla uszlzené oči k Měsíčnímu Kameni, na jehož rozervané tváři se na mnoha místech vzdouvala oblaka kouře a šlehaly plameny. Měsíc odplouval. Už proletěl nad městem, nepravidelně se otáčel a byl nakloněný na bok. Mířil na jih k vzdáleným Tahlynám.

Rozhlédla se a nejasně si vzpomínala, že na ožehlém kopci hledala útočiště setnina vojáků. Pak jí to došlo a sebralo to vše, čím ještě odolávala. Ze setniny nezůstalo nic než zbroj. *Vždycky je to férový obchod, čarodějko.* Potlačila vzlyk a podívala se na první kopec.

Tayschrenn byl na zemi, ale živý. Do kopce se vyškrábalo půl tuctu mariňáků a velehága odneslo.

Bellurdan, jemuž shořel skoro celý oděv a na kůži měl popáleniny, zůstal na prostředním kopci, sbíral Tumaviny roztroušené končetiny a žalostně kvílel. Ta scéna ve vši své hrůza a dojemnosti Besanu zasáhla do srdce jako kladivo kovadlinu. Rychle se odvrátila. „Bohové tě zatrať, Tayschrenne.“

Dřevnov padl. Cenou byl Jednorukého houfec a čtyři mágové. Teprve teď legie Černých Moranthů postoupily. Besanu bolely čelisti, jak zatínala zuby, a obvykle plné rty měla stisknuté do tenké bílé čárky. Così jí vrtalo hlavou. Byla si stále víc jistá, že jednání ještě není u konce.

A tak čekala.

Kouzelné chodby jsou mimo svět. Najdi bránu a pootevři. S tím, co vyleze ven, si můžeš dělat, co se ti zachce. S těmito slovy jedna mladá žena vykročila po cestě k čarování. *Otevři se chodbě, která za tebou přijde – která si tě najde. Natáhni z ní sílu – tolik, kolik tvé tělo a duše snesou – ale pamatuj, že když tělo selže, brána se uzavře.*

Besanu všechno bolelo. Měla pocit, jako by ji poslední dvě hodiny někdo tloukl palicí. To poslední, co čekala, byla hořká pachuť na jazyku, prozrazující, že na kopec vlezlo něco odporného. Zkušenému čaroději se takového varování dostává většinou tehdy, když je brána otevřená, chodba odhalená a srší energií. Slýchala, jak o tom vyprávějí ostatní mágové, a pročetla plesnivé svitky, kde se psalo o takových chvílích, kdy dorazí síla, kvílející a smrtící, kdy prý pokaždé vstoupí na půdu smrtelníků *bůh*.

Pokud by ale měla odhadnout, který nesmrtelný se tu objevil, řekla by, že je to mistr Kápě, *bůh smrti*. Její instinkty však říkaly ne. Nevěřila, že sem dorazil *bůh*, ale *něco jiného*. Čarodějkou rozčilovalo, že nedokáže uhodnout, kdo z lidí kolem ní je ten nebezpečný. Něco ji neustále přitahovalo k té mladé dívce. Ta tu však zdánlivě byla jen chvílemi.

Její pozornost nakonec upoutaly hlasy za ní. Seržant Whiskeyjack se skláněl nad Rychlým Benem a druhým vojákem, již oba ještě klečeli vedle Pačesa. Rychlej Ben držel oblý předmět zabalený do kůží a díval se na seržanta, jako by čekal na povolení. Mezi oběma muži panovalo napětí. Besana k nim zamračeně

došla. „Co to děláte?“ zeptala se Rychlýho Bena s očima upřenýma na předmět, který čaroděj držel v téměř žensky jemných rukách. Zřejmě ji neslyšel, oči nespouštěl ze seržanta.

Whiskeyjack po ní loupł okem. „Tak dělej, Rychlejš,“ zavrčel a pak se postavil opodál a zadíval se k západu – k Moranthským horám.

Rychlejš Ben měl jemné, asketické rysy. Nyní stiskl rty. Kývl na svého společníka. „Připrav se, Kalame.“

Voják jménem Kalam si dřepł na paty s rukama v rukávech. Byla to zvláštní reakce na žádost Rychlýho Bena, ale mág se tvářil spokojeně. Besana přihlížela, když hubenou, pavoučí ruku položil Pačesovi na třesoucí se, zkrvavenou hrud'. Zašeptal několik vázacích slov a zavřel oči.

„To znělo jako Denul,“ poznamenala Besana a mrkla na Kalamu, jenž dál nehybně dřepěl. „Ale ne tak úplně,“ dodala pomalu. „Nějak to překroutil.“ Odmlčela se, poněvadž v Kalamově postoji spatřila něco, co jí připomnělo hada, který čeká, než vyrazí. Pomyslela si, že ho dokáže vyprovokovat i maličkost. Jen pár dalších špatně načasovaných slov, neopatrný pohyb směrem k Rychlýmu Benovi nebo Pačesovi. Muž byl mohutný jako medvěd, ale ona si vzpomněla, jak nebezpečně kolem ní proklouzl. *Opravdu je jako had, je to zabiják, voják, který dosáhl vyšší úrovně vraždění. Už to pro něj není jenom práce, jemu se to líbí.* Tehdy ji napadlo, jestli to nebyla ta divná energie, ten tichý příslib nebezpečí, co se přes ni přelilo s příchutí sexuálního napětí. Povzdechla si. Den jako stvořený na zvrhlosti.

Rychlejš Ben znovu zopakoval vázací slova, tentokrát nad předmětem, který pak položil vedle Pačesa. Besana se dívala, jak zabalený předmět obalila energie, a s rostoucím pochopením sledovala, jak mág přejíždí dlouhými prsty po švech v kůži. Energii, jež z něj proudila, dokonale ovládal. V řemesle byl lepší než ona. Otevřel chodbu, kterou ani nepoznala.

„Co jste vůbec zač, lidi?“ zašeptala a couvla.

Pačes prudce otevřel oči, nebyla v nich bolest ani šok. Našel Besanu a rozpukané, zkrvavené rty se mu zvlhnuly v úsměvu. „Ztracené umění, Sano. To, co uvidíš, nikdo neudělal už tisíc let.“ Tvář mu potemněla a úsměv pohasl. V očích mu zahořelo. „Vzpomeň si, ženská! Kalot a já. Když jsme šli k zemi, co jsi viděla? Necítila jsi něco? Něco divného? No tak, myslí! Podívej se na mě! Podívej

se na mé rány, na to, jak ležím! Kam jsem byl otočený, když mě zasáhla ta vlna?“

Uviděla oheň v jeho očích, hněv promísený s vítězoslávou. „Nejsem si jistá,“ řekla pomalu. „Něco tam bylo, ano.“ Ta odtažitá, přemýšlející část její mysli, která pracovala po celou bitvu, která na ni křičela, když umíral Kalot, křičela v odpověď na vlny magie – *na fakt, že přicházely z pláně dole*. Přimhouřila oči. „Anomander Dlouhý vlas se vůbec nenamáhal mířit. Byl nevybíravý. Ale ty vlny energie byly *mířené*, že? Přiletěly ze špatné strany.“ Roztřásla se. „Ale proč? Proč by to Tayschrenn dělal?“

Pačes natáhl zmrzačenou ruku a začal prsty do pláště Rychlého Bena. „Použij ji, mágu. Já to risknu.“

Besaně se hlavou překotně honily myšlenky. Pačesa poslal do tunelů Dujek. A Whiskeyjack a jeho oddíl byli tam dole. Zřejmě uzavřeli dohodu. „Pačese, co se tam stalo?“ chtěla vědět a strachem celá ztuhla. „Co myslíš tím, že mě má ‚použít‘?“

„Copak jsi slepá, ženská?“

„Ticho,“ vyjel Rychlej Ben. Položil zabalený předmět čaroději na prsa a pečlivě ho posunul, aby byl přesně nad Pačesovou prsní kostí. Vršek mu sahal právě pod bradu, spodek o pár palců přesahoval zbytek trupu. Po plesnivé kůži se rozběhly prameny černé energie a propletly se.

Rychlej Ben přejel rukou nad předmětem a energetická síť se rozšířila. Třpytivá černá vlákna vytvářela chaotický vzor, který obalil celé Pačesovo tělo, pronikl i dovnitř a neustále se měnil. Změny byly stále rychlejší. Pačes se vzepjal, oči mu vylézaly z důlků, a pak se sesul zpátky. Dech mu unikl z plic s pomalým sykotem. Když se ozvalo vlhké zachroptění, podruhé se již nena-dechl.

Rychlej Ben si sedl na paty a podíval se na Whiskeyjacka. Seržant je sledoval s nečitelným výrazem.

Besana si umaštěným rukávem otřela pot z čela. „Takže to nefungovalo. To, oč ses snažil, se ti nepovedlo.“

Rychlej Ben vstal. Kalam zvedl zabalený předmět a popošel k Besaně. Asasín si ji pátravě prohlížel tmavýma očima.

Promluvil Rychlej Ben. „Hlídej to, čarodějko. Vezmi to do stanu a tam rozbal. A hlavně ať to neuvidí Tayschrenn.“

Besana se zamračila. „Cože? Jen tak?“ Zrak jí padl na balík. „Ani nevím, co vlastně přijímám. Ať je to cokoliv, nelíbí se mi to.“

Těsně za ní promluvila dívka, hlasem ostrým a obviňujícím. „Nevím, co jsi udělal, čaroději. Měla jsem pocit, že mě držíš stranou. To nebylo hezké.“

Besana se otočila k dívce a pak zpátky k Rychlému Benovi. *Co má tohle všechno znamenat?* Černoch se tvářil jako ledovec, ale v jeho očích zahlédla záblesk. Vypadalo to jako strach.

Když promluvila, obrátil se k dívce Whiskeyjack. „Chceš snad k tomu něco říct, rekrute?“ Mluvil sevřeným hlasem.

Tmavé oči mladé ženy sklouzly na seržanta. Pokrčila rameny a odkráčela.

Kalam podal balík Besaně. „Odpovědi,“ řekl tiše s přízvukem severního Sedmiměstí, melodickým a zaobleným. „Všichni potřebujeme odpovědi, čarodějko. Velemág ti zabil přátele. Podívej se na nás, my jsme všechno, co zbylo z Paličů mostů. Odpovědi nezískáš... snadno. Jsi ochotná platit?“

Naposledy se podívala na Pačesovo nehybné tělo – tak surově rozervané – a do jeho mrtvých očí a přijala. Balík byl lehký, ať už bylo v koženém obalu cokoliv, nebylo to moc velké. Některé části byly pohyblivé, cítila pod rukama tvrdé vybouleniny a rovné kousky. Zadívala se asasinovi do očí. „Chci,“ řekla, „aby Tayschrenn dostal, co si zaslouží.“

„Takže jsme dohodnuti,“ prohlásil Kalam s úsměvem. „Tady všechno začíná.“

Besaně se při pohledu na jeho úsměv stáhl žaludek. *Ženská, do čeho ses to zapletla?* Povzdechla si. „Platí.“ Když se otáčela k odchodu, zachytila výraz v dívčiných očích a zamrazilo ji. Zastavila se. „Ty, rekrute,“ zavolala. „Jak se jmenuješ?“

Dívka se usmála, jako by to byl nějaký soukromý vtip. „Líto.“

Besana zabručela. Sedělo to. Strčila si balík pod paži a vydala se dolů z kopce do hlavního tábora.

Seržant Whiskeyjack nakopl přílbu a díval se, jak se kutálí a poskakuje po svahu. Otočil se a zamračil se na Rychlého Bena. „Vyřízeno?“

Kouzelník zalétl pohledem k Líto a pak kývl.

„Přitáhnete nechtěnou pozornost ke svému oddílu,“ sdělila dívka Whiskeyjackovi.

Seržant zvedl obočí. „Nechtěnou pozornost? Co má tohle, hrome, znamenat?“

Líto neodpověděla.

Whiskeyjack spolkl ostrá slova. Jak ji to Šumař nazval? *Záhadenou čubkou*. Řekl jí to do očí a ona je na něj jen upírala, mrtvě a kamenné, až musel uhnout pohledem. A jakkoliv to Whiskeyjack nerad přiznával, se sapérovým hrubým hodnocením souhlasil. Ještě znepokojivější bylo, že tahle patnáctiletá žába málem vydělala k smrti Rychlýho Bena a ten o tom ani nechtěl hovořit. Co mu to císařovna poslala?

Zahleděl se za Besanou. Procházela polem mrtvých. Kolem ní se skřehotáním vzlétali krkavci a kroužili nad ní. Znepokojeně a vyplašeně krákali. Seržant cítil, že vedle něj stojí Kalam.

„Pro mistra Kápě,“ zavrčel Whiskeyjack. „Ty ptáky zřejmě čarodějka děsí k smrti.“

„Ona ne,“ opravil ho Kalam. „Ale to, co nese.“

Whiskeyjack se poškrábal na bradě a přimhouřil oči. „Tohle smrdí. Určitě se tomu nedalo vyhnout?“

Kalam pokrčil rameny.

„Whiskeyjacku,“ ozval se za nimi Rychlej Ben, „oni nás v těch tunelech *drželi*. Myslíš, že veleřád netušil, co se stane?“

Seržant se k němu otočil. O pár kroků dál stála Líto, byla na doslech. Whiskeyjack se na ni zamračil, ale neříkal nic.

Po chvíli těžkopádného mlčení se seržant zadíval na město. Obloukem Západní brány právě pochodovaly poslední moranthské legie. Za poničenými, rozbitými hradbami stoupaly sloupy černého kouře. Znal něco z dějin zarputilého nepřátelství mezi Moranthy a občany kdysi Svobodného města Dřevnova. V soupeření o obchodní cesty si obě obchodní mocnosti šly tvrdě po krku. A Dřevnov vyhrával častěji. Konečně to vypadalo, že válečníci v černé zbroji, přicházející ze země za západním pohořím, jejichž obličej zůstávaly skryté za chitinovým hledím a kteří se domlouvali cvakáním a bzučením, vyrovnají účty. Přes křik mrchožravých ptáků byl slabě slyšet nářek mužů, žen a dětí umírajících pod meči.

„Zdá se, že císařovna svůj slib Moranthům dodržela,“ poznamenal Rychlej Ben tiše. „Hodina vraždění. Nemyslel jsem, že Dujek –“

„Dujek zná své rozkazy,“ přerušil ho Whiskeyjack. „A na krku má přísátého velevága.“

„Hodina,“ zopakoval Kalam. „Pak to můžeme vyčistit.“

„Náš oddíl ne,“ opravil ho Whiskeyjack. „Dostali jsme nové rozkazy.“

Oba muži se podívali na seržanta.

„Ještě potřebuješ přesvědčovat?“ chtěl vědět Rychlej Ben. „Ženou nás na smrt. Chtějí –“

„Dost!“ štěkl Whiskeyjack. „Teď ne. Kalame, najdi Šumaře. Potřebujeme od Moranthů zásoby. Ty, Rychlej, sežeň zbytek a Lító vezmi s sebou. Sejdeme se za hodinu před stanem vrchní pěsti.“

„A ty?“ zeptal se Rychlej Ben. „Co budeš dělat ty?“

Seržant v jeho hlase slyšel špatně skrytou touhu. Potřeboval vysvětlit, nebo možná potvrdit, že dělají správnou věc. *Na to je trochu pozdě.* Přesto Whiskeyjack cítil smutek – nemohl Rychlému Benovi dát to, co potřeboval nejvíc. Dřepl si na paty a zrak upřel na Dřevnov. „Co budu dělat? Budu přemýšlet, Rychlej Bene. Poslouchal jsem vás s Kalamem, Klátila i Šumaře, dokonce i Honec mi šeptal do ucha. A teď jsem na radě já. Tak mě nech na pokoji, čaroději, a tu všivou holku odveď s sebou.“

Rychlej Ben sebou trhl a odešel. Něco z toho, co říkal seržant, ho velmi znepokojilo – nebo možná všechno.

Seržant však byl příliš unavený, než aby se tím zabýval. Musel promyslet jejich nový úkol. Kdyby byl nábožensky založený člověk, byl by ulil krev do misky mistra Kápě a dovolával se stínů svých předků. Jakkoliv nerad to přiznával, měl stejný pocit jako ostatní z jeho oddílu. Někdo v říši chtěl mít Paliče mostů mrtvé.

Dřevnov měli za sebou, noční mŕvu, nic než pachů popela v ústech. Před sebou měli nový cíl: legendární město Darúdzhistán. Whiskeyjack měl zlou předtuchu, že se tímto začíná nová noční mŕva.

Dole v táboře, těsně za posledními ožehlými pahorky, se koňmi tažené bryčky plné raněných vojáků tlačily v úzkých uličkách mezi řadami stanů. Veškerý řád, obvyklý v malazských táborech, přišel vepsí. Vzduchem se nesl bolestný a zděšený křik vojáků.

Besana se proplétala mezi otupělými vojáky, kteří tu hrůzu přežili, překračovala kaluže krve v kolejích vyježděných vozy a pohledem občas spočinula na nechutné hromadě amputovaných končetin před stanem toho či onoho ranhojiče. Z rozlezlého tábořiště, kde stály ubohé stany a přístřešky markytánů, se ozýval

kvílivý žalozpěv – zoufalý sbor tisíců hlasů, mrazivá připomínka, že válka je vždycky žalostná.

Na nějakém vojenském velitelství v Untě, hlavním městě říše tři tisíce líc vzdáleném, nějaký anonymní pobočník udělá červený křížek přes 2. armádu na seznamu aktivních jednotek a pak vedle něj umným rukopisem přepíše: *Dřevnov, konec zimy, 1163. rok spánku Ohnice*. Tak bude zaznamenána smrt devíti tisíců mužů a žen. A pak zapomenuta.

Besana od chvíle, kdy vstoupila do řad vojska Malazského císařství, viděla už příliš mnoho výjevů se smrtí, ale ty se aspoň nedaly připsat jí. V tom byl ten rozdíl a jí to dlouhou dobu docela stačilo. *Ted' už ale ne. Strávila jsem dvacet let tím, že jsem si smývala krev z rukou*. Ted' se jí ale před očima stále dokola objevovala prázdná zbroj na kopci a jí z toho bolelo u srdce. Ti muži a ženy utíkali k ní, hledali ochranu před hrůzami na pláni dole. Byl to zoufalý čin, osudný, ale ona je chápala. Tayschrennovi na nich nezáleželo, jí však ano. Ona byla jednou z nich. V minulosti bojovali jako vzteklí psi, aby nepřátelským legiím zabránili ji zabít. Tentokrát to byla válka mágů. *Její píseček*. U 2. armády si lidé laskavosti opláceli. To je všechny udržovalo při životě, a proto taky Druhá vstoupila do legend. Ti vojáci čekali, že jim pomůže, a právem. Šli za ní, aby je zachránila. A kvůli tomu zemřeli.

A kdybych se tehdy obětovala? Chránila je, místo abych si hlídala vlastní kůži? V té chvíli jednala zcela pudově a instinkty neměly nic společného s altruismem. Altruisté totiž ve válce dlouho nevydrží.

Když se dostala ke svému stanu, došla k názoru, že zůstat naživu není totéž jako mít z toho dobrý pocit. Vstoupila do stanu, zavřela za sebou vchod a pak si prohlédla svůj světský majetek. Po sto devadesáti letech ho nebylo moc. V dubové truhle měla knížky o thyrské magii, uzavřené ochrannými kouzly. Na stolku vedle kavalce byla rozestavená malá sbírka alchymistického náčiní, jako dětské hračky opuštěné uprostřed hry.

Uprostřed ležel balíček draků. Na chvíli pohledem spočinula na vykládacích kartách, než se podívala dál. Všechno ted' vypadalo jiné, jako by truhla, náčiní i její šaty patřily někomu jinému, někomu mladšímu, někomu, kdo je ještě trochu marnivý. Pouze balíček – Hadač – na ni volal jako starý přítel.

Besana se před ním zastavila. Nepřítomně odložila balík, který jí dal Kalam, a zpod stolu si vytáhla stoličku. Posadila se a ucho-
pila balíček. Pak zaváhala.

Už tomu bylo pár měsíců. Něco jí v tom bránilo. Možná mohla předpovědět Kalotovu smrt a možná se to podezření celou dobu skrývalo v hlubinách její duše. Bolest a strach ji utvářely po celý život, ale čas strávený s Kalotem byl jiný, bylo to cosi lehkého, šťastného a příjemného. Považovala to za pouhé rozptýlení.

„Nesnažíš se to náhodou sama před sebou zapřít?“ Slyšela hořkost ve svém hlase a nenáviděla se za to. Její staří démoni byli zpátky a vysmívali se smrti jejích iluzí. *Už jednou jsi balíček odmítla, tu noc předtím, než Posměvákovi podřízli krk, noc předtím, než se Tanečník a muž, jenž měl jednoho dne vládnout říši, vkradli do tvrze tvého pána – tvého milence. Budeš dál popírat, že vzor existuje?*

Oči se jí zamlžily vzpomínkami, které považovala za pohřbené. Podívala se na balíček a rychle mrkala. „Chci, abys se mnou mluvil, starý příteli? Potřebuji tvé připomínky, to, abys suše potvrdil, že víra je jen pro hlupáky?“

Koutkem oka zachytila pohyb. Ať už bylo v kůži zabalené cokoliv, hýbalo se to. Objevovaly se boule, jak něco tlačilo na švy. Besana kulila oči. Pak se zadrženým dechem natáhla ruku a položila si balík před sebe. Od pasu vytáhla malou dýku a jala se přerezávat švy. Předmět uvnitř znehybněl, jako by čekal na výsledek její námahy. Odhrnula uvolněnou kůži.

„Sano,“ řekl známý hlas.

Když z vaku vylezla dřevěná loutka v šatech z jasně žlutého hedvábí, Besana vytřeštila oči. Na kulatém obličejí byly namalované rysy, které poznala.

„Pačese.“

„Rád tě zase vidím,“ řekla marioneta a postavila se. Klopýtla a natáhla umně vyřezané ruce, aby znovu získala rovnováhu. „A duše se přenesla,“ dodal Pačes, nasadil si klobouk se širokou krempou a podařila se mu roztřesená poklona.

Přesun duše. „Ale to lidé zapomněli už před staletími. Dokonce ani Tayschrenn –“ Zarazila se a našpulila rty. Myšlenky jí běžely jako o závod.

„Později,“ zarazil ji Pačes. Udělal pár kroků a pak sklonil hlavu, aby si prohlédl nové tělo. „No,“ povzdechl si, „nesmím si stěžo-